45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 54 Կ. ՊՈԼԻՍ 1901 15/28 ՅՈՒՆԻՍ 12 ՐԷՄԻԼ ԷՎԷԼ 1319 — 15 ՅՈՒՆԻՍ 1317 ՈՒՐԲԱԹ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ՔԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամեն տեսակ գրութիւններ։
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38 Պապը Ալի ճաւսէսի 38

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Journal Arménien
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
Johannès F. Kaïsérian
38 GRAND RUE DE LA S. PORTE 38
Constantinople

ՄԱՆԶՈՒՄԷ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

10 ՓԱՐԱ

منظومهٔ افکار
صاحبی امتیاز و مدیر مسؤولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی داره‌ده مخصوصدر

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60 ղրշ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չենտրուիր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՕՐԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

ԳՐԱԿԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԻՍ ԵՆՈՎՔ ԱՐՄԷՆԻՈՅ

Սիրելի եղբայրս,

Առջի քերան ըսեմ որ գրագրեցողութիւնս ամենեւին քաղաքականութիւնը իմն չէ։ Արդէն զայն կարգացած ատենդ իսկ սիրտս զաւ եկած էր, ատոնք՝ առանց իմ ուզելուս, նոյն իսկ առանց իմ գիտնալուս, գրութիւններդ մէկէն մէջ մտցուած ըլլալը իմն։ Զեւանգիրը դրած է. կենաց պատնէշ։ Թէ ինչո՞ւ «գերդաստանական տրուս ճիգաւորում»ին քովը գէշ մը աւելցնել հարկ է դառուեր, ա՛ս գաղտ ինչ ազէկ գիտնալու էր։ Խմբագրական գործերու ինչ աւելի մօտ ու աւելի հաստ ըլլալովին։ Բայց թէ ինչո՞ւ փոխանակ էրէանի, միմիայն էրէնն ալ ուշացուցեր, ատոր՝ ընողը միայն կրնայ պատասխան տալ։(*) Ես կը կարծեմ որ կամ ուզէ անձկութեան պատճառով են ըրեր այդ կրճատումը ու կառաւարմանցող քարոզութիւնը, կամ բան չմնալու յաւակնութիւնը ունեցող մէկու մը յօդուածին մէջ, ամէն տեսակ բան չմնալ ու աւելցնել ներելի են կարծեր վրէնք իրենց։ Ամէն պարագայի մէջ, ես Ձեզի առաջ կը մերժեմ ատ անհեթեթ «գրագերգպատանական» ուն ա՛ս վրայ նստած ըլլալը գոսպարաւ յայտնելու քաջիր ինձի տաներուդ համար։ կը կարծէք ո՞ր գրակալ պիտի շուռտէն ըլալ Ձեզ հոս հիմա։

Անկից ետ՝ ա՛ն մամիկ պէս աւելորդ համար որ միշտ ուրախ կ'ըլլամ, որ հոն իսկ իմ նորակերպ մերքանդաստղերը չեն կրնար «մտաց ատ պատանի քին կարեւորութիւնը որ բառաչիներ պէտքն իսկ է։» Ինչու որ անոնց կայ գրողներու ու չը գրողներու ատագին դէշ մը որ բառաչիներ պէտքն իսկ կը Ջանայ մտաց ու խլդել։ Դաղանիք մը չէր արդէն ինձի համար մը չըլլալիկ «պատայաստիկանը համար արուեստին բոլոր զգայուն նրբերանգութիւններուն։ Եթէ սակայն տարկաղանայ բոլանդակ գիտակցութիւնը ձեռնարկուած գործին։» Դաղանիք մը չէր գիտնալ ըլլալ այդ ինձի, որպէս բոլոր որոշեալներ Դուք ալ ոչ նուազ ձեր բառեր ու դարձուածներ ունիք գործածած աւելի պակաս պատասխիներու մէջ, թէեւ Ձեր աւելի գիտակցութեամբ ու իմ նուազ գիտակցութեամբ եկած ըլլայ, ձեռնարկուած գործին։

«Գրագերգպատանական»ը ինձի վերագրելով Ձեզ անկարգ ըրած մէկ սխալներդ յայտնել եմ քեզ, ուրիշ պրէտի, բայց ոչ նուազ կարեւոր նեղ մը պիտի ուզէր մատնանշել, որ թերեւս ոչ այնքան Ձեր կամքէն անկախ ոգեքան անդիտութենէն կախեալ ըլլայ։ «Ներկենցաղը» ես նստած եմ որ Տէմիրխաշանեանն է. բայց «գրամերուսդ»ը,—ոմ չդիտերով այդքան յանուն մի վեռեք,—անոր ոչ բառաբանին և ոչ ալ մէկ գրութեանը մէջ պիտի գործածուած գտնէք։

«Ներկենցաղ»ը հիանալի բառ մըն է, և էն առաջ բառարանէն առնելով ես ներածելու գրականութեան մէջ թարգմանութեանս մէջոցով, «առիթանել»ին պէս որ նոյնքան հիանալի բառ մըն է Ղեմանի մոքէն բուսած։ Անցուզապէս աւելորդ չէ նաեւ գրուցելը թէ «ներկենցաղ»ը շատ աւելի կ'արժէ «առանին կեանք»էն զոր Պէրպէրեան էֆ. դրած էր Թէօրիէի ոսկեաւորին իրր հայերէն վերադիր։ «Դրսերեւոյթ»ին գալով ես կը կարծեմ որ Եղեալինը կարծելնուդ համար է որ գաղոր գոսածէք զայն, ինչու որ իմ կարծողներու ատագին բազմութեան մը մէջ։ ամենէն աւելի հարկաւորածը եղաւ անիկա նորակերպներուս մէջէն։ Բարեկամներս՝ երեսխ, հակառակորդներս՝ եռեւէջ, վերջապէս ամէն, ամէն ոք, անխարիր, անխարիր, անխարի՛ր, ծաղրեց, դատապարտեց, քաջեց զայն։ Այսօր առագին ծրար մը ունիմ միմիայն այդ բառին պետ կազմութիւնը, ոգեղ կազմութիւնը, դէշ կազմութիւնը վար զարնող, որոնց չատ դժուար պիտի չըլլար պատասխանելը, եթէ ուզէի սակայն պատասխանել։ Եւ տեսէք որ Դուք կը հանձնիք եղեր ատոնց։ Հաւատացէք որ առաջին անձնեք զգաւն բերէն, հրապարակով կամ ոչ, կը ըսեմ զոր «դրսերեւոյթ»ին աղուոր բաղ մը եղած ըլլալը։ Արդէն ատոր պէտք չունէի սրբելու հաշար որ ամենէն լաւագոյն բանին՝ անկարելի չէ դէմ խօսիլը, որպէս ամենէն դէշ բանին վրայ չատ դիւրին է գնահատական մը հիւսելը։ Զեմ ուզեր ով է ըսէր։ «Ամէն բան իր տկար կողմը, հակառաքուն»։ Որով մ'ըմբռնեմ որ ամէն բաբի թեր ուզէմ խօսողներ պիտի ըլլան։ Եթէ ամէն իր ուրոյն կարծիքը ունեցող մարդ, Ձեզի պէս գրարարութիւնը ու դիւրութիւնը ունեցողներ իր այդ կարծիքը հրատարակելով յայտնելու, պիտի չմտնէիք որ ամէն մէկ նոր բաբի վրայ ամենքերով և ամենօրեայ վիճաբանութիւններ պիտի գրգռուէին, որպէս կայսր և կենսագրութիւն «Նորավեպ»ին։ Եղբոր ընդունուած, տարբերվով գործածած, նոր թարգմանուած բառ մը ամենքն տարբեր կարծիքներ կը վերցնէ հաղարաւոր ոչ հմուտ գրողներու կողմէ, նորապատ մը նորաբերը ինքնին չկրնար քննադատուիլ։ Այն տանն ինչպէ՞ս պիտի հիմնէիք քանի՞ն։

Շատ լաւ էք ըրեր։ Սիրելի եղբայրս որ «չատ լուրջ վիճաբանի մը առիթով չատ լուրջ վիճաբանիլն մը մեր ազգ ուզեր էք փարեմ։» զարմանալու պիտի կու գայ՝ եթէ ալ, չատ լուրջ կեցուածք պատասխան պրլոս։ Եւ գնա՛ չպիտի սկսէի ըսելու որ պայտարիլը պիտի ազնիւ կարծելս որ «մենք հեռակայ զանազաբար կամ երբեմն ազանգութեամբ եղած դիտողութիւններ, իրենց օգտակար հակադրութիւնը պիտի ունենային վրայ։» Ձեր ինչ զաւեշտականները՝ հանդիսաւորեալ Ֆարաերու անկարող մարդիկներու խեղկատակութիւններ էին մեզի, խնդալու համար միայնուած, որոնց վրայ խնդալու, նայելու իսկ ոչ ժամանակ, ոչ պատգրութիւն կրնայի ունենալ։ Բայց աղդուել, օ՜հ շատ դիւրազգած ու փափկակազմ կարծեր էք զիս, եթէ ծաղրածութիւններէ կրնայ աղդուիլ ոք։

Զեմ հասկնար, երբ կ'ըսէք թէ «անգրագէտ ժողովուրդին չհասնած մարդիկը անդամ, որոնք իրենց կողմէն «...կերպ»ով չենք բարերու անծայր շարց մը կը ծամծմեն։» Նոյն անդրադէտ մարդոց խօսքը շատ անտեղի կը գտնեմ ես հոս. ուր մնաց անոնցմէ վկայաբերութիւն ընել։ Անոնց «...կերպ»ով բայեր խոնարհելը արդեւք մը կրնայ ըլլալ արդեօք որ «գրելակերպ»ը չդործածէի ես։ Գոնէ Դուք պէտք չէիք ըսել ասիկա որ, լեռ անմիջապէս ետքը, կը յիշեմ, առաջին գործածողը եղաք «գրելակերպ»ին, Մասիսի մէջ, երբ անդին Աբ. Մասիսի մէջ Արտ, Ցարութիւնեան «խորհրդակերպ»ը կը գործածէր։ Թէ անկից վերջը «...ակերպ»ով բայերը ընդհանրացեր են առ հասարակ ամէն գրիչներու սակ և ծաղրածուներն ալ զանոնք քաշքշեր են, այդ պատճառ մը չէ որ ամենքս ալ հակադրուինք մեր դրած կամ սրդեղրած այդ բառերուն առթիւ։

Մի կարծէք ընաւ թէ, չեմ գիտեր թէ ինչ բամբասանքներ կը դատան եռեւէջ, որպէս չատ լաւ, գիտեմ նաեւ թէ ինչ բամբասանքներ ալ կը դատնան մեր էն լաւ գրողներուն ալ եւ գեւէն, զոր օրինակ Զերեռեւէն։—Զեզի կը դամբանեն,—ներեցէք անկեղծութիւնը,—Ձեր կնճռոտ ու ընդանցիկ ոճերու համար,—որպէս ամէն փեշ պով ես հանդուներէն եմ,—որպէս իմ ալ քնարատակցին լաւ հոմ ու մոլ։ Բայց ըսէք նոյն թէ ինչ բան չբամբասիր աս աշխարհս մէջ, և յետոյ թէ ինչ արժէք կրնայ ունենալ բամբասանք ըսուած բանը, մէկու մը՝ իր գծած ուղղութիւնը փոխել տալու համար։ Եթէ առանց ըլալ Դուք և Զեզի պէս չատ ուրիշներ, Ձեր չատ մը նախասիրած,—որ ալ նախասիրած,—բաներէն պէտք էիք հրատարիլ, սարգսպէս բամբասուած ըլլալուն համար։ Զօհրապ՝ պէտք էր որ, ալ նոյն «Փոսթալ» մը չգրեր, Գրիգորդէմ «Բաւլիսաս» մը չգրեր, որովհետեւ կը բամբասուին կոր և չարաչար։ կը մտածեմ որ եթէ բամբասողներուն անտաղող մը ըլլայիք մեզ պիտի ըլլար Ձեր ոճիրխմասասկուս թրգուկութիւնը։ Իշխիրներու անհանգիստ ու դէշ գրուածքը կը դատնան կոր Զօհրապին վրայ։ Ոչ, բոլոր ատ պատճառ մը չէ որ Զօհրապ փոխէ իր հայերէնը։

Օ. ՉԻՏՅԷԼ-ՍԱՐԱՖ
(Շարունակելի)

ՓՈԹՈՐԻԿԸ(*)

Ե.

Երիտասարդ ամուսնը սարսափահար անմոխրանթաց սարսափով մը հառաչուած հանդէպ անօրինակ կրեւոյթի մը, անդիտակցաբար սենեակին մէջերու անկիւնն ընկրկած և իր։ աչատանած էին հան։ ուր երկար պահ։ ը մնացին, չը գիտնալով ո՛ւր ելլալնին, ը ամաձակելով իրարու երես նայիլ, ու գոնէ ունի միայն երկիրները կոնաակուող ու թանձրացող մթնոլորտ սենեակն էին աղբերնին։ ։

Երեւոյթը կամ տեսիլը չերարդեցաւ։

Սեղանատունը լրմնց անկիւնէն ելան առանձնանորհամ երիտասարդն և երիտասարդուհին, ու դէպ ի փոքրատ հանդ յանձնոյացան։

Հիմայ կը գիտենան երիտասարդ ինքնապէս ուրդ և անուն(*) դրամն գնդ։)

Ընդարձակ տրապարակ մը կը բաշնէր իրենց առջեւն հանդիսակաց անապարակին։ Անպառակին կանանչութիւնն վրայ ու բոլանդակ հորիզոնին վրայ կամնանալի ծիր մը կը բամբէրուդիրն երկնքէն։ Ձիրդ հոն, ուր արեւն սկսեալ ամեն իրիկուն կը տեսնէին նոյն հորիզոնին եղեքացին վրայ և ապա պատկին ծանց հոգ մատաստան ստերան ընդմէջէն բաղ ի մինչ, ամերկուութեան, անսահման մարդաստանայ մը կը բոլորուէր հիմայ, բոլոր ամ մ'ծ լեռն մը, որ բաւ վրայ այդ ինքներու ոտտաստանի կուսակցուդ մայրաքաղաքի մը կամեցուցած ըլլալ։ Լեռակէն ամառանակին կանանչ հերացը վրայէն, առու մը կ'ընթանար հորիզոնին երկայնքը դէպի հեռաս. լեռակին հարաւակողմի հորիզոնէրին ընթացող արեւն աւելի քարակ էր։ Երկնքի մեացեալ մասը թուս էր, հորիզոնին վրայ սրճագոյն թխութիւն մը որ կայնարային կ'ըլլար քանի կը բարձրանար։ Մարդաստանայի վրայ կամնանալի մը նամանութիւնը ընդունդ

անոնց թիսոկիէանի մէջ այդ լուսաթոյր բացուածքէն վեր, հոն ուր արեւը կը դանուէր այն ժամուն (տանուելէս) ուրիշ բացուածք մը նամանութիւն ունանանէ, միայն թէ լոյսով նուազ վայրուն ու ձեւով նուազ ընդարակ։

—Այդ անոնն անշարժութիւնը կը քարլէ սակայն, կը նշմարեմ, Ֆուլիկ։

—Այո՛, բայց առանարանի մը յամբ բութիանքը կը յառաջանայ սնոտառակին կամարին վրայ։ ։

—Թերեւս, Ֆուլիանէ, տեսնդրաց արարիչն ալ կինն է, որ իր լանջքը մանկանուներին կը ծածկէ, այլ որ իր պարանոցի մանուկին մարգարտանայրը մեզի կը ցուցնէ, վերջալոյսի ժամուն, փոխարէն մ'ապրուդրին ընդունելու։ ։

Եւ գոգնոս այդ լեզուքը նկարին նը մայ գ'ունենալը և ազդեցութիւն երկնային երեւոյթիս վրայ, լուսալիցն, այդ պատճառն զրպէս թէ լուսարդում մը կրէր, գերարայ պլակերպասքնչ ելուցաս։ Սարդեսօք ժամը տասներկուքն էր արդէն։ Արեւդական սկաւառակն այդ լուսալիցին յառաջին էր, կամ նոյն ինքն արեւդական սկաւառակն էր որ՝ առաձգուած ծածանում՝ ամենքս կը փայլէր վայրկեանմ մը արեւմտեան հորիզոնաստանայն։ Ռաֆայէլ ալ Ֆուլիանէ, կամ ինչպէս համաստանանանութեամբ կ'անուանէին զիրար ծիր դիրդոնը։ Ֆուլ ու Ֆուլ։ աչքերնին կրնար վայրկեան մը հեռացնել լուսալցանէն, որ։ ո՛չ, էր ինանդիներ մասի մը չտի, այլ ինչպէս անենարարելի կերպիւ կը քայլէր՝ որպէս թէ տան էր կիսը՝ սառնարանի մը յամբրնիացութեամբ։ Սակայն համաստանարանն ամբողջութիւնն ոչ նուազ կանարդէ էր։ և երբեմնակի հոսանուտ կամ հոսանութիւն մարդաստանարէն կը խլէր հանդիսատեսներուն աչքերն իր այլ և այլ մասնցը վրայ ալ գանդք յանձնելու հնարաւ։ Վերի լուսալիցը ձեւ կը փոխէր։ սառարկողը կը սրեր անդգալապէս, իսկ վերնակողման հատարանա երկկուսիի ձեւ մը կ'ընծայէր։ Թիսոթիէն, որ անսահմանութեան մէջ մինչեւ հորիզոնին կէսը կամ կէս երկնասարդութիւնը կը տիրէր։ կը տեսէր։ Հարցաս Թերեւս մը։ Մինչեւ որ կանանչ թերեւս կայ երկրի վրայ, կարայտ թրեւս մը, մինակ, ծաղկեց այդ թուփի թանդութիւնն ու հոն կեցաւ անդարձ անդալար։

—Տե՛ս, Ռաֆայէլ, գոնեց Ֆուլիկ, բանդերն արնը լեռակին մէջ կը ներդնեն։ մեկ։ երբեք, երբեք, չորս։ ։ ձիրդ բանդերու չեն նամանիր այդ ամենի կոտորակները։ ։ Երբ ալ եկեր։ ։ Շիտակը ըսէ՞ մ, կա՛մ Ինձ պատարագիր կը կրնաք կոր, կա՛մ մեր աչքին տակ ամէն բան վայրկենապէս Իրր մոդական գաղանով մը կը փոխուի ու մենք չենք նշմարեր կոր։ ։ Ամեն պարագայի մէջ բնութիւնն, ոհ, հրաշալի բան է։ ։ Բառը տիրոջ է զգացմանս համար, բայց ուրիշ բան չունինք, ինչ ընեմ։ ։

Թուս պատանին կը խմորնդէր։ Թուն ներսէն։ Թուն թէ վայրի գաղանները վանդակներ նորաբնակայ բրդայանակ ճանապարհներու վրայ կ'արշաւէին սաստկաստ ու վարդաց։ Վարի ղեանն ալ տակաւ իր ձեւը կը փոխէր, իր բոլորակութիւնն, իր գեղեցիկագծութիւնը յօժարակամ կը կազմուծէր՝ իրր ճանաբարդ գեղոյ, անսագիտ գեղոյ, կատարեալ գեղոյ միօրինակութիւնէն։ Սակայն հոսկէ մեկնած գեղեցկութիւնն հոն կ'երթար։ ամրէն առուն, առուն լեռն, լուսաբուրգն լուսաբոյսն, ճերմակէն գեղն, սեւէն կապոյտն, կապոյտէն ոսկեգոյնն, ոսկեգոյնէն վարդագոյնն, վարդագոյնէն գունդ, եւն. եւն։ Ցալ ու ֆուլ կը նայէին ու կը մնայէին։ ։

—Զը թուիր թէ, Ֆուլիկ, բնութիւնն այս փոփոխ և իրարմէ չքնաղագոյն երեւոյթներն ստանալու համար մարթոզարի և ամեն աղդի գեղաղեղեր կը գործածէ։ ։

—Բայց ես կը գործածեմ. ինչո՞ւ դարձեալ կինոք գեղեցիկ կը գտնես ուրեմն։ ։

—Իրա՛ւ է։ ։

—Բայց կինոն գեղեցիկ բանն այդ վասն ատարանին մէջ, ճրն է, գիտես, Ռաֆայէլ։ ։

—Ա՜ա ճարին կատարն, որ ուրթը հիւղ եղած, մոր մը նամանութիւնը կը բերէ։ մ'ր մը որ փի գլուխով, որ իր թեւերով, որ իր սրունքներով, որ իր երկիցիւղ արձակուած մազերուն հիւսուած քիզը միանգամայն՝ իր շարքը կը փնտռէ վաղամեկի զաւակը զոր մեռելակիները վայրկեան մը առաջ դուրս հանեցին իրենէն ու ասրին։ ։

—Ռաֆայէլ, անուանիր արժանի է ինքնա։ ։

Եօթնամիւղ ծառի կատարը ջնարդ չարժուններուն հիմայ կը գրաւէր գագանն ամենին կրնայ ըսուիլ արեւն նայուածքը։ ։ միւս ծառերն ալ կը տատանէին իրարու կը փաթթուէին, ինքնարմ կը դատուէին։ ։ Եւ երկինքն ալ։ երբեմն հիմայ աթոռներ ու գեղանիներ գոգոնս կը տեղափոխէին։ ։

Զ.

Սաքեր մարը մտա՞ր էր։ ։ Անսահմանութիւնն հիմայ քարոզվեն փոթորկենն էր։ ։ Թուին այժմ ամպերու մէջ բարդուելով իրա կ'անհետանար, կը բարդվարակուէր, ամպ ամպի վրայ հենելով։ գոռումն զգոռոցը գլուխով, որոտաքանը որոտմանց դէմ ոռնալով, ամպրոպի ամպրոպներ հրելով հալածելով։ ։ Արարդաւորվի ու մանրատարակելով։ Մինչդեռ զ։ մեկնաբանի վայրկեան։ Մալուցքի բարձրած վրայակներու դէմ կայծակները բոպկ ամպերնեերը կը մաղլեին և ամպակներէն վար ինքզինքնին կը գլորէին, բոլոր ոգեորթոյց սարբերուն մէջ վազելով հեւոյթի հրաղանակ։ ։

—Գիշերը վաղանաս է, գիշերը գրեւուեթական է։ ։ դեռ արեւը նոր մարդ կը մանէ։ ։ ո՞ր վաղ, Ֆուլիանէ, ո՞ր գացիր, վազէ՛ն, տակելիքդ բանն պիտի դերազանցէ։ ։

Մանկիկնդը կիսն եղեսաաղդ պարզեցնելու ամանոյն կրնը լսելով վազեց։ ։ Իրրեւ գերարարդ գեղեցիկ օժանդակ ինչ մը՝ զրան ինքզինքն անկրեւոյթ սատանայն թարփածուի մը ձեւը կը բանայ հանդուն, արեւն կաւառակը՝ վաղդադոն ազնիւ քան շաւաղոն՝ ամենն Թանդրթուս ամպնկը ներքեւէն երեւցաս ամենչպիտակ երկնայաստակի մը վրայ։ ։ Գաղկեր հանը մոդցաս պարպերին զոր կոչած էր՝ իրեն դամայլակից ընելու համար զայն, երկաքանամեայ բնամոյին կոյս ու ապրարդ Գրայրքն։ ։ բնութիւն յարարած արմնցաս, վայրենի նկարահանը վանդ սպանեց տեղաղաչտ սիրահարն և բաղանանեց՝ թեւերն երկինք երկնցուցած՝ Ռաֆայէլ։ «Բնութիւ՛ն մեծիացիդ պաշտելի, մա՛կ պաշտելիս։ ։ ։ ։»

Է. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ
(Շարունակելի)

ՄԵՐ ԳՈՐԾԱԿԱՑՆԵՐԸ

ՊՐՈՒՍԱ. — Սիմոն էֆ. Ս. Ուշաղլեան։
ԷՆԴՍԼԻ. — Դանիել էֆ. Աշդեան։
ՍՏՍԲՈՒԱԶԱՐ. — Ստեփան էֆ. Սարբիչեան։
ԻԶՄԻՐ. — Յակոբ էֆ, Մոմճեան։
ԾՕՄԻՐ. — Մարգիս էֆ. Քէչիչեան։

ԱՌՈՂՋԱՊԱԿԱՆ

ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԳԴԻ ԱԲԻՒՆԸ

Ցաւալի մէջ ենք այս ամսոյ մէջ սակայն քիմէն արիւն դալուն պատճառաւ յարմար կը դատունք մի քանի ուղղակիր թիւններ տալ մեր ընթերցողաց այս պատճառնանին վրայ։

Արիւնահոսութիւններէ ամենէն խիստ պատահմանը քիթի արիւնահոսութիւնն է։ իր յանախադեպութիւնը հակառակ՝ վասնզը միւս արիւնահոսութիւններու հետ բաղդատելով աւելի նուազ է։

Արեան հոսումը կամիլ կամիլ և կամ բացառապէս երկու ռունդերէ կը կատարուի։ Հոսող արեան գոյնը ընդհանրապէս կարմիր է։ Լեարդի հիւանդութիւններու մէջ աղ ուռնդէն արիւն կուգայ։ Արիւնը երբեմն տարածուն կերպով և երբեմն ալ կամիլ կամիլ կը հոսի, երբեմն խիստ կարմիր և խիստ հեղուկ, երբեմն ալ մածուցիկ և խիստ սև կ'ըլլայ։

Երբեմն հոսող արեան քանակութիւնը խիստ չատ կ'ըլլայ և մանաւանդ երբ հիւանդին պատկած ժամանակին պատահի։ գլուխը դէպ ի ետին չրնած ըլլալուն արիւնը քիթի յետնափողմանն խոռոչներէն վազելով դէպ ի կոկորդ, և ստամոքսը կ'անցնի ուստի արենախմումը գուրս կը նետուի, այսինքն արիւնը բերնէն կուգայ։ Ահա՝ արիւն փսխող հիւանդ մը, իր քիթն արիւնելէն եթէ սեղկութիւն չունենայ բժիշկին միայն արեան փրփուքն պիտի տրանդայ։ Ուստի բժիշկը իր զրոյ ախտանանչումը ստանալու համար պէտք է այսպիսի գրապատկերս մէջ քիթի խոռոչներու և ըղդուշութեամբ քննէ։

Քիթը էարիւնելէն առաջ գլխուն գլխուն ցաւ, գլխու ծանրութիւն մը կը զգանայ, տարբերութիւն մը կը կոկնէ, աչքերը կը մթնայ, ականջի խշրտուններ, յանգիրու միջատարդրին վրայ ձգտում մը և քիթի խոռոչներ յանկարծ կուգան և այս կերպով հիւանդը իր քիթը կը քերէ և մը հիանկոյ։ Երբեմն ալ քիթի արիւնելը առանց այս նշանները ցոյց տալու մէկէն ի մէկ տեղի ի՛ունենայ։

Քիթի վրայ հարուածներ տալով կամ քիթի վրայ փնալով յառաջ եկած քիթի արիւնահոսութիւնը յանկարծուստ կը պատահի առանց ոեւէ կանխանշան մը ցոյց տալու և եթէ շուտ մը ընդհատի և մէյմն ալ երեւան չելնէ, բնաւ վտանգ մը ցոյց չի տար։ Իսկ եթէ ճակատի ատոսկի ցաւով մը քիթէն արիւն կուգայ և հիւանդը նուազած վիճակի մէջ գտնուի, քիթի և գանկի ոսկորներուն բեկումէն կը վախցուի։

Գլխու ցաւէ մը վերջ եթէ քիթը արիւնի, արեւահարութենէ, տաք տեղ մը չաք նստելէ, ջերմութեան յանկարծուստ փոխվողմէ մը քաշուի կուգայ որ եթէ արեան քաշակութիւնը շատ ըլլայ և արիւնահոսութիւնը շատ տեւէ ըզդի մէջ արեան խնտամէ մը կը կասկածուի։

Եթէ առանց այս մեր թուած պատճառներու գոյութեան՝ քիթը արիւնի և այսու հանդերձ տենդ մը, գիրակոծրներ զգուանք մը, չափազանց կոտրիտուք մը, փորկարութիւն մը և զանազան խիթեր (սանոր) դանուին ժամանակ տենդէ (թիֆօ), հարանիթէ (գրդամուզ) և ուրիշ զանազան տենդերէ կը վախցուի։

Եթէ ամէն շաբաթ և կամ մի քանի ամիսներ ամէն օր քիթը արիւնի՝ սաստիկ անարիւնութեան կամ արիւն և լարդի հիւանդութիւններու նշանակ է։

և կամ թէ հիւանդը արիւն կորնչուելու արամադրութիւն մը ունի ըսել է, Արեան քանակութիւնը և տեւողութիւնը խիստ փոփոխական են. մի քանի կաթիլէ մինչև մի քանի լիտր կըրնայ ըլլալ. ընդհանրապէս մի քանի վայրկեանէն արիւնը կ'ընդհատի, բայց երբեմն մինչդեռ դարմանելով մի քանի ժամեր և նոյն իսկ մի քանի օրեր կրնայ տեւել։ Բթի արիւնելը երբեմն պարբերական կ'ըլլայ։

Արիւնահոսութեանց արամադիր եղող անձերուն քիթը արիւնելուն համար՝ պզտիկ ճիգ մը ընել կը բաւէ, ինչպէս խնդել, փնգռտալ ևն, և այս կերպով հոսած արեան քանակութիւնը առատ կ'ըլլայ։ Արիւնահոսութիւնը բաղում անգամներ առատապար եթէ չարունակէ, անոնք գունատ, սկսած կ'ըլլայ, աչքերը կը մթնին, գլխի պտոյտներ և նոյն իսկ նուազումներ կը պատահին և այս կերպով կրնայ մահ պատճառել։

Երիտասարդները, մանաւանդ անարիւն եղողները ծերերէ և մանուկներէ աւելի արամադիր են քթի արիւնահոսման։

Քթին մէջ գտնուող պոլիպները և ամէն տեսակ ուռուցք պատճառ կրնան ըլլալ քթի արիւնելուն։ Այսպիսի պարագաներու մէջ հիւանդը քթին մէջ օտար մարմնոյ մը գոյութեան զգացումը կունենայ օդի հոսանքին մէջ գոյացած արգելքին պատճառաւ։

Գաղղիական ալաթ և խոյլի (սըրաճ) կեղերը (եարա) հաղուագիպօրէն կրնան խլինիքները մի քանի արեան գիծերով ներկել։

Քթի արիւնիլը՝ երբեմն ընդհատած դաշտանի մը կամ տեւատութեան (պատուր) մը կը փոխանակէ և այս պատճառաւ կ'անուանուի լրացուցիչ։

Տաժանելի յոգնութիւնները, չշապակերութիւնը, հարբու�ը քթին արիւնելուն տեղի կուտան։

Օդապարիկով մթնոլորտին բարձունքները ելնողներուն ատեպ քիթը կ'արիւնի։

Սրտի հիւանդութիւնները, մանաւանդ սրտի դերաձուռմը, թոքի հիւանդութիւնները, թոքախտը, կապտոյտ հղը (պոզմանա էօքսիբրիւիա), ծանրաշնչութիւնը (թըք նէֆէսլիք), կեղծ մաշկը (գուշ պոզան), լեարդի հիւանդութիւնները, դալուկը (սարըլըգ), դեղին մենը, երիկամնց (պէօպրէկ) հիւանդութիւնները, սպիտակամզութիւնը (ալպիմինուրի), ժանտախտը՝ ծաղկախտը, կարմրախտին ծանր տեսակը, քաղցկեղը (գանսէր), կանանց ախտը (chlorose), ընտանեկան հիւանդութիւնները, ընդհատաղերմը (սթթմա), կրնան քիթը արիւնել։

Օձիկի մը (եըլանճըգ) և մորթի հիւանդութեան մը անհետացումէն վերջ կրնայ նոյնպէս քիթը արիւնել։

Ցօղացաւը, շաքարախտը ևս կրնան քթի արիւնահոսութիւն պատճառել։

Քթի ասատ արիւնահոսութիւնը ծանր հանգամանք մը կ'ստանայ, լրացուցիչ արիւնահոսութիւնը և տարիներու անձերու պատճառած քթի արիւնիլը նը-պատուաւոր են։ Ժանտատենդի և եռատական տենդերու ընթացքին մէջ պատահած քթի արիւնահոսութիւնը վատագոյն է։

Քիչ մ'ալ դարմանին վրայ խօսինք։ Արիւնոտ անձերու պատահած լրացուցիչ արիւնահոսութիւնները պէտք են որ ինքնիրեն կասին, այսինքն այսպիսի պարագաներու մէջ դարմանի դիմելու չկան, վասն զի քթի այս տեսակ արիւնահոսութիւններն նպաստաւոր են։

Սովորական պարագաներու մէջ արիւնը պէտք է կասեցնել։ Ասոր համար ճակատի, երեսի և քթի վրայ պաղ ջրով թաց լաթեր դնելու է, քթէն պաղ ջուր քաշելու է, արիւնող ուռուցքի կողմի թեւը ճնշելով վեր բարձրացնելու է, և նոյն մէջոցին յիշեալ ուռուցքը մատով գոցելու է, հիւանդը զով տեղ մը տանելու և գլուխը բարձրանելով հանդերձ քունքերուն (գուլաթ թօղու) վրայ չարունակ պաղ ջուրի և կամ եթերի (լօգման րուհու) մէջ թաթխուած լաթեր և աւելի լաւը մէջը սառի կտորներ դրուած թաշկինակներ պաղ ջուր քաշել տալու է, մեծկակ բանալիի մը պէս պաղ և մետաղեայ գործիք մը կանակին վրայ դնել տալն ալ երբեմն իր օգուտը կունենայ։ Բիթը կծմթելով, պաելոդի (չապ) փոշիներ քթէն քաշելով ևս կրնայ արիւնը կենալ։ Եթէ այս միջոցները չի յաջողին, արմատներէ (տիրսէկ) և ծուռներէ վերպէտք է սեղմ կերպիւ լաթով մը կապել, ուսերու (պուտ), ուսերու և ծոծրակի վրայ մանանուխի ծեփելիքներ (խարտալ լափասը) և չոր կոտոշներ (գուրու պուխուզ) դնել, ներսէն թըթուներ տալ ջանալու է։ Եթէ ասոնցմով ալ արիւնը չի կասի, պէտք է բամպակ խցանով քիթի ծակերը գոցել (tamponner)։ Ասոր համար մաքուր բամպակները մէկ մաս երկաթի վերքլորուկ (perchlorure de fer) լուծուած երեք մաս ջուրի մէջ թրջելով՝ պզտիկ ունելի (ճնշոցը) մը միջոցաւ ուռուցքէն մինչև քթին ամենէն բարձր և ամենէն հեռու տեղը տեղաւորելու է, որպէս զի արիւնը ոչ դէպի դուրս և ոչ ալ դէպի ներս վազէ։ Եթէ այս կերպով ալ արիւնը չարունակէ, արեան ալիքները գանելով զայն դժուարաքրով այրելու է որ ասոնց ալ բժիշկին գործն է։ Եւ կամ թէ Sonde de Belloc կոչուած գործիքով մը բժիշկը քթին յետակողմեան խոռոչները բամպակով կը գոցէ, բայց այս գործողութիւնը հիւանդին համար ցաւաւոր և նեղիչ է, շնչառութիւնը կը դժուարանայ և հիւանդը այս վիճակին մէջ 20-30 ժամէ աւելի չի կրնար հանդուրժել։ Բամպակը հանելու համար քթին գաղջ (ըլըգ) ջուր ներարկելու է։ Բայց ասոնք այդ միջոցին արիւնը կասեցնող հետեւեալ ըմպելիքն ալ գործածելու է։

Ջուր	120	կրամ
Ափիոնի օշարակ	25	»
Երկաթի վերքլորուկ	2	»
Բաղելի ջուր	2	»

Բթի պարբերական արիւնիլը «սոլֆաթօ»յով կրնայ անհետանալ։ Տկարակազմ անձերու համար զօրացուցիչ դեղեր գործածելն ալ մոռնալու չէ։

Գոմ-Գաբռ

ՏՈՔԹ. ՅՈՎՀ. Թ. ՆԵԱՆԵԱՆ

ՍԻՅԱՄԻՅԱԹ

ՖՐԱՆՍԱ ԹԷՆԱԳՈՒՍԸ ՆՈՒՖՈՒՍ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Նուֆուս մէսէլէսի մէպհասը սիյասիեաթտա պիրինճի կէլէնի հալտէ, օ գասար կէօզկ չարմանան մէասիլը մուհիմմանէն տիր։ Պիր միւտէթտէն պէրու Ֆրանսանին էրպապը վուգուճ վէ մարիճէրի թարաֆինտան «Նուֆուսմըզ թէնագուսը հալը միւտիհինտէ» եօլնատա ֆէրեսա օլունյոր։

Ցագաթ պունին օ գասար ճալիպը նաղարը տիդգաթ օլարը կէօրիւմէյոր, չիմնքի պու մէսէլէ տօղրուտան տօղրույա հայանթը մէմլէքէթէ այնտ պիր մէսէլէյի մուհիմմ օլարը հալտէ, կէօզլէրի էօնիւնտէ օ գասար այնան օլարագ թէճէլլի իթիմէմ էսասսինէ մալիկ տիր։

Ֆրանսանին թէնագուսը նուֆուսունը խարիճանքի էրպապը տիդգաթ տահա զիւտատ ֆարգ ու թէմիզ իսէյլէր։

Նուֆուս էմրը սիւասիեաթտա բէք մուհիմ տիր տիւեորը։ Սիւասիեաթ իլէ պէրապէր պիւթիւն վուգուճթը հայաթիէնին ամիլլերի նուֆուս օլարը միւչունիվէրմէք, մէսէլա ատքեր խուսուսընտա՝ նուֆուսը ազ օլան մէմլէքէթին ատքերի ազ՝ վէ պու ազլարին թէֆէրրուսաթնտան օլմագ իւզրէ օ ատքէր ատ ճելլը օլմագ, վէ թէքէտ սինը նուֆուստա իլէրի կիտէն հիւքիմաթ իտէ պիւսուլիթիւն պիր ատքի հալաճ պուլունմագ, ատարը զանիրէմի ճէր կիւն կէօրիւնէն հագայիգը սապիթէճէն տիր։

Սրանսիյատ քէլէմէնի պիլինտէ տէնարէթը էֆքեար, ուլում ու մէարիֆ, էնտայի վէ ղրաաթ, իգթիսատիյատաթ ալէ սայրէրէր։ պուլունճղընը ռիւբ ֆիքր ու խաեալնը կէմիրը, վէ պուդտատ լէվլաղնը իթթիխատիէնին նուֆուս իլէ գայիմ օլաճղընը տիւշունիրբ խէնիկ՝ թէքէմիր վէ կա թէճագուսը ինը նուֆուսանաքի էհէմմիյէթի ազիմէնի սիւասիէի բէք գէլայըզլա տէրք ու իտաթա էյլէրսինիզ։ Զգիրը մէսէլէնին էհէմմիյէթինի չու սուրէթլէ դրսաճղ անլաթարդաան ալնար, սէզվրէ «Թայմ» ղազէթանընին Բարիզ մուխապիրի մէչուրը Մ. ը Պէօվիճէ պրագաղրիլրիդ՝ Մուսաթէյէ հէր թարաֆտա թէքրար խաղմէի արթըգ մուլը ճայիր հիւքմիտէ կէրմէզ օլան «Ֆրանսասա թէնագուսը նուֆուս» մէսէլէսինի թէնագիդն, մէնսուզ օլարը ղազէթանա մէքթուզը ախիրէյի կէօռէմէզ տիր։

Բարիզ, 17 յունիս 1901

«Պու տէֆա իճրա գըլընան թաճրիրը նուֆուս նէթիճէսինտէ՝ Ֆրանսա նուֆուսընտն 38,600,000 բատաէսինտէ պուլունարը, ճանի 1896 սէնէսինէ նիսպէթէլէ անճագ 330,000 գաղլա զուճուր իսթիյի անլաշըմըզ տիր։

«Պու ֆաղլանընն 292,000 մըգտարը-նը Բարիզ իլէ Մարսիլիա իրայէ իսթիմէ տիր։ Պունընա գըմմը աղամընը տահի մուճաճիրինը էճնէպլիէ թէչքիլ իսիյոր, պիր սուրէթտէ քի Ֆրանսանընն միւթէպագի պիլատ վէ էմմարընտա անճագ 38,000 բատաէսինտէ պիր ֆաղլայի նուֆուս մէվճուտ գալըվէրիյոր։

1850 սէնէսինէն պէրի Ֆրանսա էհալիսի անճագ 35 միլեոնտան 38 միլեոնա պալիզ օլմըշ տիր։

Հալպու քի Միւհթէմիայը ամէրիգա էհալիսի 27 միլեոնտան 41 միլեոնա, Ռուսիանա 45 միլեոնտան 81 միլեոնա, Աւսթրիա 30 միլեոնտան 45 միլեոնա, Իթալիա 23 միլեոնտան 30 միլեոնա վէ Բուսիա էհալիսի 66 միլեոնտան 138 միլեոնա չըգմըշ տիր։

Ֆրանսատա իշպու թէնագուսընուֆուս մէսէլէսի՝ միւտտէթը մէտիճէսէն պէրի էրպապը մէրազընն ճիտտէն նաղարը տիգգաթընը ճէլլպ իթմէքտէ պուլունմըշ տիր։ Մէսէլէի մէղքիրէ հէր հաֆթա վէ հէման հէր կիւն մէյտանը մաթպուատտա սէրմայէի պանու մէգալ օլտուղը կիպի, պիշիմիզ նաթիրդա բէրատան տախի իշպու մէսէլէյի՝ մէվզուլը քէլամ իթթիխաղ իթմիշլէր, վէ կիթտիքճէ էհէմմիյէթ քէպ իթմէքտէ օլան տիվալը մէղքիրէյէ չարէսալ օլմագ իւզրէ՝ էսպապ վէ վէսայիլը միխթէլիֆէ իրայէ վէ տէրմէյանընա մուտաբէաթ էյլէմիշլէր տիր։

Ղարիպի չու տիր քի, պու ֆէլաքէթը միլիկյէտ գարը հէր կիւնա թէտապիր թէբլիֆ օլունտուղը հալտէ, թէնագուսը նուֆուսը էսասպը էասիյէսինի ըֆգ ու տէֆ ճիհէթինէ կիտիլմիյի հիչ կէօրիւլէմէմիշ տիր։ Էսասպը էասիյէի մէղքիրէտէն պիրի արպինին զայրը մանտուա սուրէթտէ ինգիլամը քէյֆիյէթի տիր։ Ասասպը արագի եախօտ քէօյլիւլէր՝ մէսէլա պիր քիչիյի եախօտ պիր քիչիւք պիր այլէյի իաչէ իտէպիլէճէք գասար արագիյէ մալիք օլատուգլարընտա, քէսրէթը էվլասա պիր պարը սաղլը՝ զայրը գապիլը թամիր վէ թէլգաֆի պիր ֆէլաքէթ նաղարը իլէ պագարլար։ Եալընընը պիր էվլասա եախօտ էն զիյատ իքի էվլասա մալիք օլան այիլէրէ՝ կէրէք քէօյերտէ վէ կէրէք չէհիրլերտէ հէման պիր գաթէի ումումիյէ հալընը ալմը տիր։

Իքինճի սէպէպը էասի տէ իպտիմաճլարընն մուչիկտիրը, տահա տօղրուտը պիր տէլիգանընդն քէնտի մէվզինէ լայզգ թրախուտտար (ճիհազը) պուլունմայան պիր զըզ իլէ իդտիմաճ խէմէմէսի, եախօտ իպտիմաճ իսթիմէմէսի քէյֆիյէթի տիր։ Էն զէնկինտէն էն ֆազլրէ գասար հալ պէօյէ տիր։ Իպտիմաճլարընն սուհուլէթի թրախուտմանընն մրգտարընա վապինէ տիր։ Թրախուտտար պուլունմայան պիր գըզընն զէքեասընա, թալիմ ու թէրպիյէսինէ, ախլագը հասէնէսինէ, հաթթա էքսէրիա հիւսն ու մէլանէթինէ պագան՝ էհէմմիյէթ վէրէն օլմագ։

Իչթէ պունընն ալնանէն իպտիմաճլարընն թէնագուս իսթիյի չէօյէ տուրսան, քէսկր իւլ ազա ալիւէրէրին մրգտարը տախի մահտուտիէթ քէպ իսթիյոր։

Անկլօ-Սաքսոն գավմնա մէնսուպ մէլէթլէր (Ինկիլիզ, Ալման վէ Ամէրիգալըլար) արասընտա՝ էրքէքլէր գասընպարտա անճագ զէքեա, մուհապէթ վէ խրամէթը պէյիրէյ հիւքիւնի թախիֆ իսթիմէք վէ էվլատ եէթիշտիրմէք խուսուսընտա մէհաբէթ վէ ֆասլիյէթ արատրգլարընտա, պունլարընն իպտիմաճը էքսէրիա սատէթը հագդընէյէ գասար գըլար։

Անկլօ-Սաքսոն մէմալիքինտէ՝ իպտիմաճլարտա թրախուտա եախօտ բարա մէսէլէսինէ բէք էհէմմիյէթ վէրիրմէզ։

Եասապը էասիյէտէն պիր իւչիւնճիսի տէնու տրբ քի, Ֆրանսատա հէր քնքի գասընլարընն էն ազը մասրաֆլարընը մէլպուսաթ վէ միւդիյէնաթ թէչքիլ իսթիմէքտէ տիր։ Մէլպուսաթ մէսէլէսի էն զիյատ զիհինլերի իշզալ իսէն մէսաիլ սրբարընտա տրբ։

Էվրօբանընն պազը չէհիրլերինտէ գասընլար կիրանպէհա թուալէթլերէ թէզեկինը վիճուտ իսէրլէր իսէ տէ, գօճալարը տա անա կէօրէ ասնապը սէրվէթանէն մատուտ պուլունընը։ Ֆրանսատա տէօրթտէ իւչինին վէրիտաթը մէսարիֆինէ քիֆայէթ իսթմէզ։

Իչթէ պունընն իչինն պիր գասընն պօճ ալթընա կիրէր՝ վէ գօճասընընն մալիմի օլարագ եախօտ օլմայարագ սէրմայէսինի սարֆ իսէր։ Պինաէնալէյէ՝ զիյնէթ վէ տէպպէտէ մէրագը՝ իպտիմաճլարտա պիր մանիի գաթի քէսիլիր...

Ֆրանսատա թէնագուսը նուֆուսընն էսասպը մուճիպլէսինի իչթէ պաչլճա պու իւչ քէֆիյէթ թէչքիլ իսիյոր։

Ֆիլհագիգա Ֆրանսատա իպտիմաճլարընն թէչվիգ ու թամամի իչինն պիր ճէմիյէթ վար իսէ տէ, պալատ թատտա օլմանա իւչ մանիա մէվճուտ պուլունընգճա, ճէմիյէթը մէղքիրէնին մէսաթ վէ իդտամաթը սէմէրէսիզ գալմագա մահքիմ տիր։»

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱԿԸ

ՊՈՒ ԿԻՃԷՔԻ

Յունիս, 27 1901

Ֆրանսիզ Էհամը	100.17
Ռէմի	313
Գոնսօլիտ.	25.02
Շրմէնտրֆէր	110.75
Պանգ. Օթոման	543
Թրանսվալ	86.50

ԽԱՐԻՃԻՅԼ

ԹՐԱՍՆՎԱԼ ՎԷԳԱՒՅԻ

Մահը ճարինին էֆրէնճի 20 սինտէ, միւսթէմլէքատթ ասքէրինէն միւրէքքէպ պէօյիւք պիր բիսաէ ֆըրդասը՝ Վաթէրգլոուֆ մէվգիինտէ մուհիմ պիր մաղլուպիյէթէ սիւշար օլուշ տիր։

Զայանթը 10 թէլէֆթ՝ 4 մէճրուհ՝ վէ 66 էսիրէն իպարէթ տիր։

Տիկէր ճիհէթտէն Բրատօքտան քէչիտէ իսիլէն պիր թէլէկրաֆնամէ՝ ճէնէրալ Մալանընն թանթը գօմանտասընտա պուլունան միւֆրիզէ, Ինկիլիզլէրին խաթթը ասքէրիսինի գամ իսուզ դարպա տօղրու կէլմիշ տիր։

Իչթէ պու հատիսթա պագըլընճա, Գաբ միւսթէմլէքէսինին չիմալընտա էմնու ասայիշին հէնուզ թէգարրիւր իթմէսիյի անլաշըլըյոր։

Ինկիլթէրայա կիթմիշ օլան Աֆրիգանտէր միւրախխասլարը Մ. Մէրրիմար վէ Սաէր՝ մահը ճարինին 23ինտէ Սուլթամբաօնտան Գաբթօվա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։ Պունընա պէրապէր հարպ ալէյհինտէ պաչլամըշ օլան նիմայաչի էլան տէվամ իթմէքտէ տիր։ Քիւէնա Հալ մէյտանընն սահիպի թարաֆընտան վուգուտ պուլան միւմանատթ իլէ ճէնկո մաթպուատթընն թէհլուխտթընա բաղմէն, սուլ թարաֆտարընը կէլէճէք բաղար էրթէսի կիւնի Պիւքէնկամ ճիվարընտա քեայնն Վէսթմէնսթէր քիւլիսէսինտէ իթթիմա իսէճէք տիր։

Մ. ԾԱՆԱՐՏԷԼԼԻՆԻՆ ՆՈՒԹԳԸ

Բօմատան վարիտ օլան թէլէկրաֆնամէկը՝ Ծանարտէլլի-Ճիօլիթի գապինէսինին 184 ըէյէ գարը 294 ըէյ իլէ՝ եանի 84 էքսէրիյէթը տրա իլէ պիր բարագ մուգաֆֆէրիյէթէ նայիլ օլմըշ օլարընը պիլիրիյօրլար։ Մ. Ծանարտէլլինին խանէսանը հիւքմրանսի լէհինտէ սէրմէյան իթմիշ օլարը էֆքեար՝ չիմալէ գասար մի թէրէատատանէ հարաքէթ իթմիշ օլան մէպուսանը գապինէ բօլիթիգասընը թասվիպ իթմէյէ մէճպուր իթմիշ տիր։

Պաչ վէքիլին ռէօդէրի ֆէվգէլասաէ պիր մէմուսիյէթի մուճիպ օլաղտա՝ բարլամէնթօ էքսէրիյէթի միւշարիւէյինին նուֆուզընը խայրճա ալդըշլամըշ, վէ գրալ հարէքէթլէրինտէ գարը պիր նիմայիշը մուհապէթ քեարանէ օլմագ իւզրէ իքի տէֆա այագա գալդըմըշ տիր։

Գապինէ լէհինտէ ըէյ վէրէն 264 մէպուսանդն 90՝ էն սօլ ֆըրգասընա, 70ի Ծանարտէլլինինքինէ, 40ը սաղ վէ մէրքէզ ֆըրգալարընա, 60ը տախի ճիօլիթիթ թարաֆտարլարինա մէնսուպ տիր։

Պունընա պէրապէր՝ Մ. Ծանարտէլլի տօսթլարընա պիր միւտտէթ Բօմատան այրըլմասընը թէճխիյէ իթմիշ տիր։

160—180 գասար վէ գապինէ աէլէհինտէ ըէյ վէրմիշ օլան մէպուսլարընն ճիւմլէսի էմնաք սահիպի օլուգ՝ մէվգիլէրի խայրը միւտտէթ Բօմատա իգամէթ իթմէյէ մուսայատ տիր։

ՉԻՆ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Ճէմահիրը Միւթթէֆիգա սէֆիրը՝ ինի կէօրիւք նիզամնամէսինտէ սէրճ օլանան պագը մատտէլէրին թոտիլինի թալէպ իթմիշ տիր։ Իշպու մատտէլէր մանճիպլինճէ խոխալ օլանան էշեատան, գէյմթէլէրինտէ կէօրէ բուսում ալմագ լազըմ կէլիրսէ տէ, ճէմահիրը Միւթթէֆիգատան խոխալ օլանան միւրէքքէպլէր՝ միչէ քէրէսթէլէրի՝ մաքինտալար՝ օտուն վէ կաղ եաղը կիպի մէվատ հագդընտա օ սուրէթլէ մուամէլէ իթմէք Վաչինկթօն գապինէսինին իչինէ կէլմէյոր։

Հէյեէթը սիֆէրա իշպու թէբլիֆի գապալ խէճէք կիպի կէօրինմէյէ պէրապէր՝ պիր գաչ հիգքիմէթ թարաֆտասան պագը էշեատան ալընան բուսումընն 5% նիսպէթինտէ թէզիտ սուրէթի իլէ՝ թէվֆիտի խուսուսընտա վագի օլան մէթալիպաթը թասվիպ իթմէք խաթէօր։

Կէօմրիւկ նիզամնամէսինին հէր պիր մատտէսինի պիրէր պիրէր թէգիդ իթմէք իչզրէ պիր գօմիսիօն թէչքիլ իթմէք խաթէսիրմիշ խէ տէ, միւզաքէրքա հէր հալտէ 6—7 այ գասար սիրէճէք տիր, զիրա պէօյէ պիր թէչէպպիւատէ՝ էշեատան ֆէյմէթը հագիդիյէսի իլէ, թաէլ ադչէսինին պու կինքի զըյմէթինի նաղարը տիգգաթա ալմագ իճապ իսէճէք տիր։

ՍԲԱՆԻԱ

Գաթալան մէպուսլարը մալիյէ նազըրընն նէզտինէ կիտուտ՝ թիհարի, սէնամի վէ պաղը բուսում հագդընտա իթմիշ օլարգլարը թէգիգաթ նէթիճէսինի պիլտիրմիշլէր տիր։ Նազրը միւշարիէյ տէրմիկան խոլէն միւթալիաթը գապալ իթմէքլէ պէրապէր՝ իթթիխաղ խոլէճէք թէտապիրին չիմալիք եալընը Պարչէլոնա չէհրինտէ թաթպիգ օլունմասընը արզու իթմիշինի սէօզլէմիշ տիր։

Տիկէր ճիհէթտէն Մ. Կամալօ, տիւգ ը թէթուան վէ ճիւմուրիեէթ ֆըրգասընա մէնսուպ մէպուսար, Սակասթա գասվնէսինին իչզու թէմայիւլթընա գարը պուլունուպ, Գաթալոնալընարա վէրիլէճէք խիթիեազաթընն տիկէր Սքանսլարա վասրթայի իմթիսալ օլմասընտան էնտիչէ խոխօրլար։

ԵԷՆԻ ԶԷԼԱՆՏԱ

Ինկիլթէրա գրալը հաչմէթլու էսուար հաղրէթլէրինին մախասուսարը տիւգ ը Եորգ, չու սրբատա Աւսթրալիանընն ճէնուպընտա վագի Եէնի-Զէլանտա առասընտա պուլունուպ՝ էհալի թարաֆընտան ֆէվգէլատ մութանթան սուրէթտէ գապալ օլընմըշ վէ պիր չօգ ալգըչլարա նայիլ օլմըշ տիր։

Ինկիլիզլէրի սոն տէրէճէտ մուհաֆազա իթմիշ օլան մէղքիր տատ էհալիսի, վալիտէ-մէմլէքէթլէրինէ գարը բէք պէօյիւք պիր մուհապէթի պէսլէմէքտէ օլուպ՝ Թրանսվալ մուհարէպէսինէ ճիտատն իչթիրաք իթմիշ, վէ պու խուսուսատա հիչ պիր ֆէսատ քեարընը էսիրկէմմիշ տիր։

Տիւք ը Եորք ճէնապլէրի՝ կէլէճէք ավուսթոս 17 սինէ տօղրու Գաթանվա չէհրինէ վասլ օլմաճ՝ վէ 21ինէ տօղրու Գանատատա մութէվէճճիհէն հարէքէթ իսէճէք տիր։ «Նիւ Եորք Հէրալտ» ղազէթասընն խոթիսպարթընա նայարէն՝ միւշարիէյէ Թէրնէվ ճիվարընտա քի Ֆրանսը սուլարընան կէյէր իքէն, Սէն-Լօրանտ գասար ֆըրանսընը զըրնլըլարը թարաֆընտան թէչի խոխէճէք տիր։

ՖԱԱՐՆ ԹԻՃԱՐԼԻԹԸ ԿԱՐԻՃԻՑԻՍ

Ինկիլթէրա խարիճիէ նէզարէթի էֆրէնճի հալիրանընն 22 սինտէ՝ Ֆաարն զարպ սահիպի թէչքիլ իսէն Տար էլ Պէյտա սանճաղընն թիճարլիթ վէ սէյրը սէֆիանի հագդընտա՝ գօնսօրսալարն թէրթիպ իթմիշ օլաուղը բաբթրլարը նէյր իթմիշ տիր։ Ֆաա սէվահիլինտէ խաքան իթմիշ օլան ինկիլիզ թիճճարլարը խայը մուվաֆֆաղիյէթ էլտէ իթմիշ օլուգ, պիլաքա էճնէպի վասրթասընա իշ կէօրէնէր իսէ զարարտասէ օշմուշլար՝ տիր։

1900 սէնէսինտէ իհրաճաթը պիր միլիոն 329,408 վէ իսթալաթը 917,723 ինկիլիզ լիրասը օլան Ֆաարն 2,327,131 լիրալըգ թիճարլիթը ումումիյէսինտէ, Ինկիլթէրանընն հիսէսի 43, 3½%, Ֆրանսանընն 22, 85%, վէ Գերմանիանընն 13, 69% օլմուշ տիր։

Իսթալ խոլէն մէվատտան պաչլըճալարը բամբուգ՝ չէքէր, Ֆամ, լամպա ղէ չայ տրբ։ Իսթալ օլունան ֆիմանսը չէքէրինին գրանը՝ Ֆաարն պուշանան ինինիլիզ թիճճարլարընն էլինանէն կէչմէքտէ տիր։

Իսրարատա կէչմէնէ պանդան ումումիյէթլէ եուն, ֆասուլիա, բաղլա, մըրբի՝ պալ մամը, տէրի, — պա խուսուս քէչի տէրիսի — զէյթին եաղընսան իսարէթ տիր։

Մօկատորտա պանդլունան ինկիլիզ գօնսօլոսը Ինկիլթէրա խարիճիէ նէզարէթինէ պիր բաբբր եօլ[illegible] Ֆաղրուտան տօղրուլա Մօկատոր չէհրինէն Համպուրկա վապի օլան խաղաթէն թէգայիւթինտէն պահա իսէրէք՝ պու խուսուսատա Սալիզպիրինին նաղարը տիգգաթընը տանվէք իթմիշ տիր։

ՎԱՂՈՒԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

1901		1318 ՏԾ.	1901 ԼՏ.
Օր	Ցունիս	Թ.Դ.Լ.	Ցերեկ
16	ՇԱԲԱԹ Ջ.Ա. Դիւտ նշխարաց սրբոյ Հօրն մերոյ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ	13	29
Մգ. Արեւ. 8.44			կէսօր 4.24
կէսօր 4.32			

ՊԱՏՄԱԿԱՆ. — 1791 յունիս 14ին Ռափայէլեան վարժարանի հիմնադիրը, Եդուարդ Ռափայէլ Ղարամեան, կը վախճանի տասդաստանեակի մը մէջ, Հնդկաստանէն Լոնտոն եկած ատեն։ Ծնած էր Նոր Ջուղա 1734ին։

ԱԶԳԱՅԻՆ

— Ս. Պարիարք Հայրը նախընթաց իրիկուն Ֆէնէրէն դարձին Բարձ. Տատեան Ցարութիւն Փաշայի տարութիւնը իմանալով, իր ապարանքն գացեր և այդ ապիւ Նորին Բարձրութեան հետ տեսակցեր է։

— Խարբերդի Կրօն. և Բաղ. Ժողովներու դիւանները կը հեռագրեն Պատրիարքարան թէ՝ Պետրոս վարդապետ առաջնորդարանին կնիքը և տուփերները չէ ուզեր յանձնել Կրօն. Ժողովին առանցակա՝ Տ. Խաչատուր քահանայի, որուն յանձնուած էր վիճակին գործերը վարել մինչև նոր ընտրութիւն մը։ Վերջապէս Պետրոս Վ. չուզեր եղեր ձեռնթափ ըլլալ Առաջնորդարանի գործերէն։ Միւս կողմէ սակայն Խարբերդի Կրօն. և Բաղ. Ժողովները, որոնք ասկէ առաջ հրաժարական տուած էին՝ և որ մերժուած էր Պատրիարքարանէ, տեղեկագիր մը ուղղելով Պատրիարքարան, Պետրոս Վ.ի առաջնորդարանի մէջ կատարած գործունէութիւնը և թեմական ժողովուրդին հոգեւորապէս անինամ մնացած ըլլալը կը յայտնեն և ընդհուպ դարման մը կը խնդրեն այս մասին։

—Այս առաւօտ Իզմիրեան Սգա Ցավսեփայ կտակի մնայուն յանձնաժողովը Ինիսա հրաւիրուած է Իրեարա Ս. Պատրիարքի ընակարանը, ուր Վեր. Գաբրիել էֆ. Նորատունկեանի Սահնապետութեամբ խորհրդակցելով՝ պիտի պատրաստուի յառաջիկայ յունիս 21ի օրը Ս. Մեսրոպեան ազգին, Դալլթոյ խորհրդարանին մէջ կարդացուելիք ընդհանուր տեղեկագիրը, յարեալ բացատրուած են երկու տարիներէ իվեր ներկայացուած ձեռագիր ու տպագիր երկասիրութիւններ, որոցմէ չորսը միայն արժանացած են Իզմիրեանց գրական մրցանակին։

—Իզմիրեանց Գրական Մրցանակի այս տարուան արժանացած երկասիրութիւններէն մէկն է նաեւ՝ Պ. Երուանդ Լալայեանցի Դէնդ-ի անուն տեղագրութիւնը, զոր մենք սպասմամբ երեքչորսին օրուան Մանդամէի մէջ Արշալոյսի հրատարակած էինք։

—Կիլիկիոյ Թաղ. Խորհուրդը երկու ամսէ ի վեր հրաժարած էր։

Թաղին Աւագերէցը՝ Տ. Յովհաննէս քահանան՝ Պատրիարքարանէն ընտրութեան հրաւանգ խնդրած է։ Չենք գիտեր թէ՝ ինչո՞ւ Պատրիարքարանը դեռ կը դանդաղի ընտրութեան հրաւանգ ղրկել։ Թաղային գործերը երեսի վրայ մնացած են։ Դպրոցին ուսուցիչները ստակ կ'ուզեն։ Եթէ այսպէս չարունակուի թաղը հարիւր ոսկի պարտքի կ'ենթարկուի։

Զարմէր օր առաջ դարման մը խորհիլ այս մասին։

— Երէկ, Ազգ. Պատրարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ առաջնակարգ վաճառականներէն՝ ողբացեալ Թարգիս Օզեան Կարապետ էֆ.ի որդւոյն Ազն. Մինրան էֆ. կ. Դարակէօզեանի նշանախօսութիւնը՝ ընդ Ազգ. Օր. Զապէլ Մանուկեանի։ Երկու կողմի գերդաստանաց կողմանէ գտնուող ներկայացուցիչք այս առթիւ Ս. Պատրիարքին օրհնութիւններն ու շնորհաւորութիւնները ընդունեցին։

Պսակադրութիւնը պիտի կատարուի երկուշաբթի օրը ժամը 7ին, ի Թարգիս Սրմէր-Բիւլէս ամառնային օթէլին մէջ, ուր առնէրեց քահանաներէն զատ, հրաւիրուած են Ս. Երուսաղէմայ Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկոպոս Երէցկան, և Պէօյիւքտէրէի քարոզչի Տ. Մկրտիչ Արքեպիսկոպոս Վեհապետեան։

Այս առթիւ Շերքէթի Խայրիէի 17 թիւ չզրնեանը՝ տրամադրելի է հրաւիրեալոց համար, որոնք ժամը 5½ին պիտի մեկնին կամուրջէն։

Մինրան էֆ. կ. Դարակէօզեան և իր հարազատը՝ Արշակ էֆէնտի, Թուրքիոյ, Եւրոպոյ և Պարսկաստանի հրապարակներու վրայ առեւտրական և սեղանաւորական մեծ գործեր կ'ընեն։ Մանաւանդ Մինրան էֆէնտին նիւ Եորք հաստատուած ըլլալով այս վերջին մէկ քանի տարիներու մէջ իր ձեռներէցութեամբ Ամերիկայի հրապարակին վրայ արեւմտեան կապերներու ապահովութիւն դիրեւոր մէկ մասը Դարակէօզեան տան գրաւելու յաջողութիւնը ունեցած է։

Իսկ Օր. Զապէլ Մանուկեան արդէն իր բազմակողմանի բարեմասնութիւններով հայ իգական սեռին իբր փայլուն ներկայացուցիչներէն մին՝ ծանօթ է Գատրգիւղի բարձրագոյն դասակարգին մէջ։

Այս առթիւ, երկու ծանօթ գերդաստանաց բարեդէպ խնամութիւնը Մանչէսթրն ալ իր կողմէն ուրախութեամբ կ'արձանագրէ։

— Գանտիլլի եկեղեցին՝ առանց

քահանայի չի մնալու համար, այս չաբաթ և կիրակի օրերուն համար ալ Պատ. Փոխանորդ Տ. Դաբրիել եպիսկոպոս ձեվանիրեցան որոշած է զրկիլ Կէսարիա Բաշայի եկեղեցւոյ Տ. Տրդատ քահանայ Պոյաճեանը։ Սակայն հաւատարի աղբիւրէ լսուած է թէ՝ Իսկիւսարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ համար Տ. Սերովբէ քահանայի որդին Գանտիլլիի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյն համար քահանայ ձեռնադրել պիտի տրուի, որ միանգամայն գիւղերի փրկութեան աղաչոց ալ վարժապետութեան պաշտօնը պիտի վարէ։

—Գոհութեամբ կը լսենք որ Սահնիայի ծանօթ գեղջիը պիտի գնէ Խասգիւղի Որբանոցի Երանուհի մայրապետը։ Այդ ժրաջուլա կինը անցեալ օր Սահնիա երթալով չատ հաւներ է գիրքին և փոխանցումը կատարելու համար ազգային բարեբար մը կը փնտռէ, որմէ կարենայ 250 ոսկի փոխառութիւն ընել հողը առ այժմ անոր անուանը փոխանցելով, մինչեւ որ Որբանոցը քիչ առնէն իր պարտքը վճարէ։ Երբ գործը այս աստիճան դիւրացած է, չենք կարծեր որ մեր հարուստները աղնուսիրտ Մայրապետին խնդրանքը մերժեն։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ

Թ. տեսրը «Առաջնորդ Վանաւառականաց»ին և կը ծախսուի հատը քառասուն (40) փարայի։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Եղանակաց քաղցրը և ամիսներու հիսաքանչը եղող մայիսը, այս տարի գրեթէ արտամ կերպով անցուցինք. սենեկաց թաց ամպիկներ խարխաշ, այս ամիսներու թագուհին է մայիսը, զի մարդս ժրաջան մեղուի պէս ձրմեռնային խոր քունէն արթնցած կը նետուի ընութեան գիրկը, ահա խումբ մը պատանիներ թեւ թեւի տուած պտոյտ կ'ընեն դալարագեղ դաշտաց և ծաղկաւարդ հովտաց անհուութեան վրայ, լերանց կատարը կէնեն դեսեղու գերբնական տեսարանները, բլրոց գագաթը կը մագլցին անուշարար գեղիւռը և մթնոլորտի կենսական օդը ծծելու և կեանք մը ստանալու համար, բայց զմբաղդաբար Նախախնամութիւնը իր թէ սեւաթոյր ամպերը և սեղաստարակ անձրեւը սնօրինած էր վայելիք մեզ համար. զի ապրիլ 20ին մինչեւ այս օր ջուրով կղզացինք, զի ամէն ծր կ'անձրեւէ, երկրագործները հաղիւ կրցան իրենց հունձքերը քաղել և կալ չնել. այժմ ցորենի պէսքը չատ զգալի է. արդէն կիսվայս անյարմարութեան պատճառաւ տարբոյ մը բերքը յատաջիկայն չմնար, տարբութեան աղեցութեամբ ինը իրմէն տեսակ մը որդեր գոյանալով բոլորովին կուտան կը լմնչնն և միայն չոր կեղեւը կը թողուն, որոյ վախէն երկրագործները սարսռած են մինչեւ ապրիլ ծախքն հատցնել իրենց ունեցածը, նամանաւանդ այս տարի մարտին Աստուած ցորենի դիրը քիչ մը բարձր ըլլալով, արմատաց վաճառականք թէ տատանորդի համբարանոցը և թէ երկրագործներու չտեսնարանը գտնուող ամենազ ցորենը ու գարին գնեցին և ուղարկով Աստուա փոխադրեցին, թէեւ յանկարծ գինին վերատին փոփոխութիւն կրելուն վնասով ծախել պարտաւորուցան։ Բայց քաղքիս ցորենն ու գարին ալ բոլորովին հատցուցին։ Ամէն տարի ապրիլ 15էն մայիսի սկիզբը ցորենի գնոյ բարձրութիւն մը կ'ըլլայ որ տեղացիք «Ռ-ՐԷ ԷԸՐԼԸԸ» կանուանեն բայց առժամանակեայ է, զի անմիջապէս կալերը հատնելով առատութիւն կ'ըլլայ, բայց այս տարի անձրեւի չատութենէ մինչեւ այսօր կալ մը անվնաս ունեցած չենք և քիչ մնաց որ փոքր սով մը պիտի տիրէր, եթէ Հնձնի կողմէն ըվերոյ և ֆիրնիզը ըտեղ առանձորէն չգար, թէեւ չատ սուղ և նիզի իսկ տեղական հացի գործածութեան անյարմար, բայց ըստ կարի գոհացուց և սիրեկ հնասարակութեան անօթութիւնը։ Մայիսի վերջին չարաթը առանց դադարի և ծատկապէս տեղացող անձրեւները բաւական մեսս պատճառեցին քաղաքիս առուակներու և ձորերու հեղեղները իմ մի ամիսու�es, պարտէզներու պատերը և ծառերը, վարուցանները բանջարեղէնները, սոխ, սխտոր եւ այլն, իսկ հորթ և ուրիշ կենդանիներ երկու դարիի և երեք ցորենի կալեր լափելով առին տարին, և չատ մը կալեր ալ լճերու մէջ մնացին իբր թէ փոքր ջրհեղեղ մը ըլլար։ երկու օր այդպատանիներու երթեւեկութիւնը դադրեցաւ, այգեստաններն չկրցան իրենց բնակարանը երթալ, այգիները մէկ մէթր ջրոյ մէջ ողողուած մնացին, վերջապէս չատ ցաւալի վիճակ մը ունեցանք. բայց գոհութիւն Աստուծոյ այսօր օդը բացուեցաւ և կը յուսանք որ Տէրը այլ ևս յարատեւ պիտի չնորհէ մեզ իւր ջերմ արեւը և չպիտի զրկի զմեզ անոր կենսատու ճառագայթներէն։ Ներում մեզ սոյն գրութեամբ գիտութեան հմուտ և մանաւանդ անձնաւորութեանց ուշադրութիւնը հրաւիրել որպէս զի բարեհաճին իրենց կարծիքը յայտնել մեզ հրապարակաւ թէ ցորենն ու գարին՝ այդ գոյացած անիծեալ անհամար որդերու աւերումէն ազատելու ինչ արհեստականու գործնական միջոցներու կը կարօտինք որոյ համար առ յաւէտ երախտապարտ պիտի մնան համայն Սսեցիքը։

Սիս, 2 յունիս ՀԻՐՇ

ԹԷՎՇԻՀԱՏ

Գրրդ Քիլիսէ սանճաղը միթէսարբիլը մուավինլիյինէ Մէրզիֆուն գաղաը գայմագամ մուավինի Խրիսթաքի էֆ. Թային պույրուլմըշ սրը։

ՆԻՇԱՆ

Վէզայիքը մէէմուրիյէթինի հիւանը իյիֆառա մէսալիի մէմուուհէպի կէօրիւրմէսինէ մէպնի՝ Մէնքէյի Միւքէրրէմ Իսարէթ վէ Հիմազ վէ Եէմէն վիլայէթի ճէլիլէրի գաբու քէթիխուտաը Սաաա. Ռիֆաթ պէյ Էֆ. հաղրէթլէրինէ թէպտիլէն պիրինճի ռիւթպէսէն Մէհմէտ Նիշանը ինսան պույրուլմըշ սրը։

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՌԷՍՄԻՅԷ

Սայէի թէսիլաթվայէի հաղրէթը Բատիշահիտ, Էրզրում վիլայէթի տախիլինէ Ըէֆահիյէ մէրքէզինճէ տէ էմանէթ վէ նիմիինէ գապուլ վէ թէսարիֆնէ միւպաշէրէթ օլունտուղը Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթինէն պիլտիրիլմիշ սրը։

Մէքթէպը Միւքիյէյի Շահանէ ուսուլը իսարէ մուալիմիլինէ՝ Շուրայի Տէօվլէթ մուավինլիրինէն ռիֆաթլու Մէհմէտ Զէյա էֆէնտի Թային խիլմիշ վէ մուամիլէյ էվվէլճէ մուհալլէֆ պուլունմուշ սրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԱԼԱՍՕՆԻՍ կիւմրիւք տայիրլէրինէն ինշաը իչին 29256 ղրուշին հուտուաը եունանիլէ ինշաաթ վէ խթիհքեամաթ գօմիսիոնը ըէյսիվ-ֆէրիդ սաատէթլու Սէյֆուլլահ լաշա հաղրէթլէրինէ իթաաը լիւզումը, բուսումաթ էմանէթ ճէլիլէսինտէն Սէլանիք բուսումաթ նէզարէթինէ իշար պույրուլմուշ սրը։

ԹԷՐՍԱՆԷՅԻ ԱՄԻՐԻ մաքնա վէ գանտիլէր իչին խթիհալ օլունմադիւրէ միւթէահհիտ թէօֆիլուտէֆէնտի թարաֆընտան Միսիլիտէն ճէլմէ օլունան ելրմի ֆբը էբէլ դայրը սարի բուզէնը ղէթիթն տէլ ուսուլ իմրաը խուսուսը բուսումաթ էմանէթ ճէլիլէսինճէ ատն մէրլէ կիւմրիւկի նէզարէթինէ իշար օլունմուշ սրը։

ՂԷՋ ՕՂԼԸ ԹԱԳՍԻՄՏԷ վաղը ֆբդանանի խասթախանէսի իչին Տէրսաաէթ բիւմաթիզմա խասթալըղընին թէտավիսի զրմնտտա Թրապիզօն կիւմրիւքլէրինէ վերուա իմմիշ օլան ղեմաթ վէ էտէվաթը էլէքթրիքիյէնին իմրաը հաղրէնտա, իրատէյի սէնիյէի Հազրէթը Խիլաֆէթլէնանի չէրէֆատիր պույրուլմուշ սրը։

ԼԻԷՃԼԻԼ ՔԱՔՊԻՐ բուզումաթ էմանէթի ճէլիլէսինէ կէօնատէրիմիշ օլան մուպասը տէֆթէրլէրինէն Թէտգիգ օլունանլարընտան պին իւչ եիւզ սէքսէն զնէ այնա տէֆթէրլէր՝ պրէ քէրրէ Թրապիզան բուսումաթ նէզարէթինէ իատ վէ իրսալ զրլընմըշ սրը։

ԻԼԻԼՐ ՍԱՐԻՑԷ.—Լէհիլհամա Պասրա վուգուաթընտան սոնրա չիկէրէլի խասթալըգտան պիր չէյ զուհուր իթմէսիյի ճրեթէրէ Պասրա մուվարէսասը գարշու մէվզու մուայնէի թըպ պիրէնին լաղվընտ էվվէլքի կիւն ատը լեթիմա իսէն մէճլիսը սրհրիյճէ գարար վերիլմէսի իւզերինէ, քէյֆիյէթ Սրսիյէ նէզարէթը ճէլզէսինտէն պա թէլէկրաֆ ումում վիրեսաթը Շահանէյէ իշար խիլմիշ սրը։

ՍԷԼԱՆԻԿ ՎԻԼԱՅԷԹԻ զբրաաթ մուֆէթթիշի իզզէթլու վիթալիս էֆէնտի Օրման վէ Մէսաուին վէ Զբրաաթ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն ալարը էմր իւզերինէ, Գոսալա վիլայէթի տախիլինէ պաղը մահալլէր պաղլարընտա զուհուր իսէն խասթալըգլարին մուայնէսի իլէ մուտավաթը թէրթիպ իթմէք իւզրէ իւքիւպէ ագիմէթ իյլէտիյի իշարաթը մահալիյէտէն սրը։

ԲՈՒՍ ՏՕՆԱՆՄԱԱՐ.—«Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ» կազէթասընդն իֆառէսինէ կէօրէ՝ բուսիա սէֆիրի առաէթլու միւսիւ Զինովիէվ ճէհառալէրի Բուս ասնանմասընդն պազը Օսմանը լիմանլարընը զիսարէթ իտէճէյինի հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ իհսար իթմիշ սրը։

ՍԱԼԹՍՆԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷՆԻՆ Սթոքհոլմ սէֆիրի Շէրիֆ քաշա հաղրէթլէրի պիր միւտտէթտէն պէրի Գարլսպատ գաբլըճոալարընտա պուլունմադտա իլէն, պու քէրրէ մահալը մէմուրիյէթինէ ավատէթ իթմիշ սրը։

ԳՕՆԻՍ վիլայէթի տախիլինտէ Նիկտէ սանճաղընա թապի Սուվէրմէզ գարիյէսինտէ միճէհտէսէն պիր մէքթէպ ինշասը հագդընտա Բում բաթրիքլիյինտէն վագը օլան իսթիտա իւզերինէ, մէզքուր մէքթէպին ինշասընա միւսաատէ պույրուլմըշ սրը։

ԽԱՐԲՈՒԹՍԱ պիր միւտտէթտէն պէրու վիլայէթ տախիլինտէ իմրայի չէգալէթէ ճիրէթ իտէն Բոթուզ Պէքիր իլէ Մուսթաֆա Թաագիպ միւֆրէզէլէրի թարմիքընտան մէմուրէթ օլունմուշ սրը։

ՆԻՇԱՆ

Վէզայիքը մէէմուրիյէթինի հիւանը իյֆառա մէսալիի մէմուուհէպի կէօրիւրմէսինէ մէպնի՝ Մէնքէյի Միւքէրրէմ Իսարէթ վէ Հիմազ վէ Եէմէն վիլայէթի ճէլիլէրի գաբու քէթիխուտաը Սաաա. Ռիֆաթ պէյ Էֆ. հաղրէթլէրինէ թէպտիլէն պիրինճի ռիւթպէսէն Մէհմէտ Նիշանը ինսան պույրուլմըշ սրը։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Եղանակաց քաղցրը և ամիսներու հիսաքանչը եղող մայիսը, այս տարի գրեթէ արտամ կերպով անցուցինք. սենեկաց թաց ամպիկներ խարխաշ, այս ամիսներու թագուհին է մայիսը, զի մարդս ժրաջան մեղուի պէս ձրմեռնային խոր քունէն արթնցած կը նետուի ընութեան գիրկը, ահա խումբ մը պատանիներ թեւ թեւի տուած պտոյտ կ'ընեն դալարագեղ դաշտաց և ծաղկաւարդ հովտաց անհուութեան վրայ, լերանց կատարը կէնեն դեսեղու գերբնական տեսարանները, բլրոց գագաթը կը մագլցին անուշարար գեղիւռը և մթնոլորտի կենսական օդը ծծելու և կեանք մը ստանալու համար, բայց զմբաղդաբար Նախախնամութիւնը իր թէ սեւաթոյր ամպերը և սեղաստարակ անձրեւը սնօրինած էր վայելիք մեզ համար. զի ապրիլ 20ենէն մինչեւ այս օր ջուրով կղզացինք, զի ամէն ծր կ'անձրեւէ, երկրագործները հաղիւ կրցան իրենց հունձքերը քաղել և կալ չնել. այժմ ցորենի պէսքը չատ զգալի է. արդէն կիսվայս անյարմարութեան պատճառաւ տարբոյ մը բերքը յատաջիկայն չմնար, տարբութեան աղեցութեամբ ինը իրմէն տեսակ մը որդեր գոյանալով բոլորովին կուտան կը լմնչնն և միայն չոր կեղեւը կը թողուն, որոյ վախէն երկրագործները սարսռած են մինչեւ ապրիլ ծախքն հատցնել իրենց ունեցածը, նամանաւանդ այս տարի մարտին Աստուած ցորենի դիրը քիչ մը բարձր ըլլալով, արմատաց վաճառականք թէ տատանորդի համբարանոցը և թէ երկրագործներու չտեսնարանը գտնուող ամենազ ցորենը ու գարին գնեցին և ուղարկով Աստուա փոխադրեցին, թէեւ յանկարծ գինին վերատին փոփոխութիւն կրելուն վնասով ծախել պարտաւորուցան։ բայց քաղքիս ցորենն ու գարին ալ բոլորովին հատցուցին։ Ամէն տարի ապրիլ 15էն մայիսի սկիզբը ցորենի գնոյ բարձրութիւն մը կ'ըլլայ որ տեղացիք «Ռ-ՐԷ ԷԸՐԼԸԸ» կանուանեն բայց առժամանակեայ է, զի անմիջապէս կալերը հատնելով առատութիւն կ'ըլլայ, բայց այս տարի անձրեւի չատութենէ մինչեւ այսօր կալ մը անվնաս ունեցած չենք և քիչ մնաց որ փոքր սով մը պիտի տիրէր, եթէ Հնձնի կողմէն ըվերոյ և ֆիրնիզը ըտեղ առանձորէն չգար, թէեւ չատ սուղ և նիզի իսկ տեղական հացի գործածութեան անյարմար, բայց ըստ կարի գոհացուց և սիրեկ հնասարակութեան անօթութիւնը։ Մայիսի վերջին չարաթը առանց դադարի և ծատկապէս տեղացող անձրեւները բաւական մեսս պատճառեցին քաղաքիս առուակներու և ձորերու հեղեղները իմ մի ամիսուուինով, պարտէզներու պատերը և ծառերը, վարուցանները բանջարեղէնները, սոխ, սխտոր եւ այլն, իսկ հորթ և ուրիշ կենդանիներ երկու դարիի և երեք ցորենի կալեր լափելով առին տարին, և չատ մը կալեր ալ լճերու մէջ մնացին իբր թէ փոքր ջրհեղեղ մը ըլլար։ երկու օր այդպատանիներու երթեւեկութիւնը դադրեցաւ, այգեստաններն չկրցան իրենց բնակարանը երթալ, այգիները մէկ մէթր ջրոյ մէջ ողողուած մնացին, վերջապէս չատ ցաւալի վիճակ մը ունեցանք. բայց գոհութիւն Աստուծոյ այսօր օդը բացուեցաւ և կը յուսանք որ Տէրը այլ ևս յարատեւ պիտի չնորհէ մեզ իւր ջերմ արեւը և չպիտի զրկի զմեզ անոր կենսատու ճառագայթներէն։ Ներում մեզ սոյն գրութեամբ գիտութեան հմուտ և մանաւանդ անձնաւորութեանց ուշադրութիւնը հրաւիրել որպէս զի բարեհաճին իրենց կարծիքը յայտնել մեզ հրապարակաւ թէ ցորենն ու գարին՝ այդ գոյացած անիծեալ անհամար որդերու աւերումէն ազատելու ինչ արհեստականու գործնական միջոցներու կը կարօտինք որոյ համար առ յաւէտ երախտապարտ պիտի մնան համայն Սսեցիքը։

Սիս, 2 յունիս ՀԻՐՇ

ԹԷՎՇԻՀԱՏ

Գրրդ Քիլիսէ սանճաղը միթէսարբիլը մուավինլիյինէ Մէրզիֆուն գաղաը գայմագամ մուավինի Խրիսթաքի էֆ. Թային պույրուլմըշ սրը։

ՆԻՇԱՆ

Վէզայիքը մէէմուրիյէթինի հիւանը իյֆառա մէսալիի մէմուուհէպի կէօրիւրմէսինէ մէպնի՝ Մէնքէյի Միւքէրրէմ Իսարէթ վէ Հիմազ վէ Եէմէն վիլայէթի ճէլիլէրի գաբու քէթիխուտաը Սաաա. Ռիֆաթ պէյ Էֆ. հաղրէթլէրինէ թէպտիլէն պիրինճի ռիւթպէսէն Մէհմէտ Նիշանը ինսան պույրուլմըշ սրը։

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՌԷՍՄԻՅԷ

Սայէի թէսիլաթվայէի հաղրէթը Բատիշահիտ, Էրզրում վիլայէթի տախիլինտէ Ըէֆահիյէ մէրքէզինճէ տէ էմանէթ վէ նիմիինէ գապուլ վէ թէսարիֆնէ միւպաշէրէթ օլունտուղը Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթինէն պիլտիրիլմիշ սրը։

Մէքթէպը Միւքիյէյի Շահանէ ուսուլը իսարէ մուալիմիլինէ՝ Շուրայի Տէօվլէթ մուավինլիրինէն ռիֆաթլու Մէհմէտ Զէյա էֆէնտի Թային խիլմիշ վէ մուամիլէյ էվվէլճէ մուհալլէֆ պուլունմուշ սրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԱԼԱՍՕՆԻՍ կիւմրիւք տայիրլէրինէն ինշաը իչին 29256 ղրուշին հուտուաը եունանիլէ ինշաաթ վէ խթիհքեամաթ գօմիսիոնը ըէյսիվ-ֆէրիդ սաատէթլու Սէյֆուլլահ լաշա հաղրէթլէրինէ իթաաը լիւզումը, բուսումաթ էմանէթ ճէլիլէսինտէն Սէլանիք բուսումաթ նէզարէթինէ իշար պույրուլմուշ սրը։

ԹԷՐՍԱՆԷՅԻ ԱՄԻՐԻ մաքնա վէ գանտիլէր իչին խթիհալ օլունմադիւրէ միւթէահհիտ թէօֆիլուտէֆէնտի թարաֆընտան Միսիլիտէն ճէլմէ օլունան ելրմի ֆբը էբէլ դայրը սարի բուզէնը ղէթիթն տէլ ուսուլ իմրաը խուսուսը բուսումաթ էմանէթ ճէլիլէսինճէ ատն մէրլէ կիւմրիւքի նէզարէթինէ իշար օլունմուշ սրը։

ՂԷՋ ՕՂԼԸ ԹԱԳՍԻՄՏԷ վաղը ֆբդանանի խասթախանէսի իչին Տէրսաաէթ բիւմաթիզմա խասթալըղընին թէտավիսի զրմնտտա Թրապիզօն կիւմրիւքլէրինէ վերուա իմմիշ օլան ղեմաթ վէ էտէվաթը էլէքթրիքիյէնին իմրաը հաղրէնտա, իրատէյի սէնիյէի Հազրէթը Խիլաֆէթլէնանի չէրէֆատիր պույրուլմուշ սրը։

ԼԻԷՃԼԻԼ ՔԱՔՊԻՐ բուզումաթ էմանէթի ճէլիլէսինէ կէօնատէրիմիշ օլան մուպասը տէֆթէրլէրինէն Թէտգիգ օլունանլարընտան պին իւչ եիւզ սէքսէն զնէ այնա տէֆթէրլէր՝ պրէ քէրրէ Թրապիզան բուսումաթ նէզարէթինէ իատ վէ իրսալ զրլընմըշ սրը։

ԻԼԻԼՐ ՍԱՐԻՑԷ.—Լէհիլհամա Պասրա վուգուաթընտան սոնրա չիկէրէլի խասթալըգտան պիր չէյ զուհուր իթմէսիյի ճրեթէրէ Պասրա մուվարէսասը գարշու մէվզու մուայնէի թըպ պիրէնին լաղվընտ էվվէլքի կիւն ատը լեթիմա իսէն մէճլիսը սրհրիյճէ գարար վերիլմէսի իւզերինէ, քէյֆիյէթ Սրսիյէ նէզարէթը ճէլզէսինտէն պա թէլէկրաֆ ումում վիրեսաթը Շահանէյէ իշար խիլմիշ սրը։

ՍԷԼԱՆԻԿ ՎԻԼԱՅԷԹԻ զբրաաթ մուֆէթթիշի իզզէթլու վիթալիս էֆէնտի Օրման վէ Մէսաուին վէ Զբրաաթ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն ալարը էմր իւզերինէ, Գոսալա վիլայէթի տախիլինտէ պաղը մահալլէր պաղլարընտա զուհուր իսէն խասթալըգլարին մուայնէսի իլէ մուտավաթը թէրթիպ իթմէք իւզրէ իւքիւպէ ագիմէթ իյլէտիյի իշարաթը մահալիյէտէն սրը։

ՌՈՒՍ ՏՕՆԱՆՄԱԱՐ.—«Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ» կազէթասընդն իֆառէսինէ կէօրէ՝ բուսիա սէֆիրի առաէթլու միւսիւ Զինովիէվ ճէհառալէրի Բուս ասնանմասընդն պազը Օսմանը լիմանլարընը զիսարէթ իտէճէյինի հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ իհսար իթմիշ սրը։

ՍԱԼԹՍՆԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷՆԻՆ Սթոքհոլմ սէֆիրի Շէրիֆ քաշա հաղրէթլէրի պիր միւտտէթտէն պէրի Գարլսպատ գաբլըճոալարընտա պուլունմադտա իլէն, պու քէրրէ մահալը մէմուրիյէթինէ ավատէթ իթմիշ սրը։

ԳՕՆԻՍ վիլայէթի տախիլինտէ Նիկտէ սանճաղընա թապի Սուվէրմէզ գարիյէսինտէ միճէհտէսէն պիր մէքթէպ ինշասը հագդընտա Բում բաթրիքլիյինտէն վագը օլան իսթիտա իւզերինէ, մէզքուր մէքթէպին ինշասընա միւսաատէ պույրուլմըշ սրը։

ԽԱՐԲՈՒԹՍԱ պիր միւտտէթտէն պէրու վիլայէթ տախիլինտէ իմրայի չէգալէթէ ճիրէթ իտէն Բոթուզ Պէքիր իլէ Մուսթաֆա Թաագիպ միւֆրէզէլէրի թարմիքընտան մէմուրէթ օլունմուշ սրը։

ՆԻՇԱՆ

Վէզայիքը մէէմուրիյէթինի հիւանը իյֆառա մէսալիի մէմուուհէպի կէօրիւրմէսինէ մէպնի՝ Մէնքէյի Միւքէրրէմ Իսարէթ վէ Հիմազ վէ Եէմէն վիլայէթի ճէլիլէրի գաբու քէթիխուտաը Սաաա. Ռիֆաթ պէյ Էֆ. հաղրէթլէրինէ թէպտիլէն պիրինճի ռիւթպէսէն Մէհմէտ Նիշանը ինսան պույրուլմըշ սրը։

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՌԷՍՄԻՅԷ

Սայէի թէսիլաթվայէի հաղրէթը Բատիշահիտ, Էրզրում վիլայէթի տախիլինտէ Ըէֆահիյէ մէրքէզինճէ տէ էմանէթ վէ նիմիինէ գապուլ վէ թէսարիֆնէ միւպաշէրէթ օլունտուղը Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթինէն պիլտիրիլմիշ սրը։

Մէքթէպը Միւքիյէյի Շահանէ ուսուլը իսարէ մուալիմիլինէ՝ Շուրայի Տէօվլէթ մուավինլիրինէն ռիֆաթլու Մէհմէտ Զէյա էֆէնտի Թային խիլմիշ վէ մուամիլէյ էվվէլճէ մուհալլէֆ պուլունմուշ սրը։

—Գոհութեամբ կը լսենք որ Սահնիայի ծանօթ գեղջիը պիտի գնէ Խասգիւղի Որբանոցի Երանուհի մայրապետը։ Այդ ժրաջուլա կինը անցեալ օր Սահնիա երթալով չատ հաւներ է գիրքին և փոխանցումը կատարելու համար ազգային բարեբար մը կը փնտռէ, որմէ կարենայ 250 ոսկի փոխառութիւն ընել հողը առ այժմ անոր անուանը փոխանցելով, մինչեւ որ Որբանոցը քիչ առնէն իր պարտքը վճարէ։ Երբ գործը այս աստիճան դիւրացած է, չենք կարծեր որ մեր հարուստները աղնուսիրտ Մայրապետին խնդրանքը մերժեն։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ

Թ. տեսրը «Առաջնորդ Վանաւառականաց»ին և կը ծախսուի հատը քառասուն (40) փարայի։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Եղանակաց քաղցրը և ամիսներու հիսաքանչը եղող մայիսը, այս տարի գրեթէ արտամ կերպով անցուցինք. սենեկաց թաց ամպիկներ խարխաշ, այս ամիսներու թագուհին է մայիսը, զի մարդս ժրաջան մեղուի պէս ձրմեռնային խոր քունէն արթնցած կը նետուի ընութեան գիրկը, ահա խումբ մը պատանիներ թեւ թեւի տուած պտոյտ կ'ընեն դալարագեղ դաշտաց և ծաղկաւարդ հովտաց անհուութեան վրայ, լերանց կատարը կէնեն դեսեղու գերբնական տեսարանները, բլրոց գագաթը կը մագլցին անուշարար գեղիւռը և մթնոլորտի կենսական օդը ծծելու և կեանք մը ստանալու համար, բայց զմբաղդաբար Նախախնամութիւնը իր թէ սեւաթոյր ամպերը և սեղաստարակ անձրեւը սնօրինած էր վայելիք մեզ համար. զի ապրիլ 20ենէն մինչեւ այս օր ջուրով կղզացինք, զի ամէն ծր կ'անձրեւէ, երկրագործները հաղիւ կրցան իրենց հունձքերը քաղել և կալ չնել. այժմ ցորենի պէսքը չատ զգալի է. արդէն կիսվայս անյարմարութեան պատճառաւ տարբոյ մը բերքը յատաջիկայն չմնար, տարբութեան աղեցութեամբ ինը իրմէն տեսակ մը որդեր գոյանալով բոլորովին կուտան կը լմնչնն և միայն չոր կեղեւը կը թողուն, որոյ վախէն երկրագործները սարսռած են մինչեւ ապրիլ ծախքն հատցնել իրենց ունեցածը, նամանաւանդ այս տարի մարտին Աստուած ցորենի դիրը քիչ մը բարձր ըլլալով, արմատաց վաճառականք թէ տատանորդի համբարանոցը և թէ երկրագործներու չտեսնարանը գտնուող ամենազ ցորենը ու գարին գնեցին և ուղարկով Աստուա փոխադրեցին, թէեւ յանկարծ գինին վերատին փոփոխութիւն կրելուն վնասով ծախել պարտաւորուցան։ բայց քաղքիս ցորենն ու գարին ալ բոլորովին հատցուցին։ Ամէն տարի ապրիլ 15էն մայիսի սկիզբը ցորենի գնոյ բարձրութիւն մը կ'ըլլայ որ տեղացիք «Ռ-ՐԷ ԷԸՐԼԸԸ» կանուանեն բայց առժամանակեայ է, զի անմիջապէս կալերը հատնելով առատութիւն կ'ըլլայ, բայց այս տարի անձրեւի չատութենէ մինչեւ այսօր կալ մը անվնաս ունեցած չենք և քիչ մնաց որ փոքր սով մը պիտի տիրէր, եթէ Հնձնի կողմէն ըվերոյ և ֆիրնիզը ըտեղ առանձորէն չգար, թէեւ չատ սուղ և նիզի իսկ տեղական հացի գործածութեան անյարմար, բայց ըստ կարի գոհացուց և սիրեկ հնասարակութեան անօթութիւնը։ Մայիսի վերջին չարաթը առանց դադարի և ծատկապէս տեղացող անձրեւները բաւական մեսս պատճառեցին քաղքիս առուակներու և ձորերու հեղեղները իմ մի ամիսուուինով, պարտէզներու պատերը և ծառերը, վարուցանները բանջարեղէնները, սոխ, սխտոր եւ այլն, իսկ հորթ և ուրիշ կենդանիներ երկու դարիի և երեք ցորենի կալեր լափելով առին տարին, և չատ մը կալեր ալ լճերու մէջ մնացին իբր թէ փոքր ջրհեղեղ մը ըլլար։ երկու օր այդպատանիներու երթեւեկութիւնը դադրեցաւ, այգեստաններն չկրցան իրենց բնակարանը երթալ, այգիները մէկ մէթր ջրոյ մէջ ողողուած մնացին, վերջապէս չատ ցաւալի վիճակ մը ունեցանք. բայց գոհութիւն Աստուծոյ այսօր օդը բացուեցաւ և կը յուսանք որ Տէրը այլ ևս յարատեւ պիտի չնորհէ մեզ իւր ջերմ արեւը և չպիտի զրկի զմեզ անոր կենսատու ճառագայթներէն։ Ներում մեզ սոյն գրութեամբ գիտութեան հմուտ և մանաւանդ անձնաւորութեանց ուշադրութիւնը հրաւիրել որպէս զի բարեհաճին իրենց կարծիքը յայտնել մեզ հրապարակաւ թէ ցորենն ու գարին՝ այդ գոյացած անիծեալ անհամար որդերու աւերումէն ազատելու ինչ արհեստականու գործնական միջոցներու կը կարօտինք որոյ համար առ յաւէտ երախտապարտ պիտի մնան համայն Սսեցիքը։

Սիս, 2 յունիս ՀԻՐՇ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՏԻՒՆԷԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԱՐ

ԲԱՐԻԶ 26 Յունիս.—Թիէն Զինտէն ալընան պիր թէլէկրաֆնամէյ կէօրէ, բէյսի ուսսաթ Թունկ Ֆու Սեանկ՝ Նայ Եունան Ֆու չէրի իւզերինէ կիւրիւյօր՝ էքալէթը մէզքուրէ վալիսի էֆնէպիլէրտէն իմտնա իսթէմիշ սրը։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՐՈԹԷՐՏԱՄ.—Բէյս Քրիւկէր պուրատա մուվասէլէթ իսուլ պէլէտիյէ տայիրէսինտէ քէմալը տէպատպէ իլէ դապուլ օլընմըշ սրը։ Բէյսը մուամիլէյէ՝ չէրը մէզքուր պէլէտիյէ բէյսինին նութգընա ճէվապ վէրիպ, մաղհար օլարզը հիւսնի գապուլասան տօլայը պէյսանը թէչէքքուր իթմիշ վէ ճէնապը Հազդը մէնզէքթինի գարիպէն թէճավուզը իսատան գալսթարաճաղընտան իւմիտվար պրգընընը պէյան էյէմիշ սրը։

ԼՕՆՏՐԱ.— Աժանս Բէօթէր թէլէկրաֆ չերքէթինինէ Քէնհաքթան խաթիսպար իթտիրինէկէօրէ Դագամանան ալընան խապէրլէրէ նազարէն ժէնէրալ Գոնսրուանդն թաղը զամանասընտա պուլընան Պոէրլէր՝ Նարսական ճիվարընտա Թարումար խիրմիշլէր, վէ Դաբաման հէվալիսինէ տօղրու բիճաթ իթմիշլէր սրը։ Թագրիպէն 38 Պօէր այիլէսի Սլմանանդն Ագրիգա միսթէմրէսինին ճէնուպը զարպիսինէ կէթմիշլէր սրը։

Միւսթէմէրէյի մէզքուրէ մէմուրինը հիւքիւմէթի երքէքլէրի թէվգիֆ իսուլ, զատը վէ չօճուգլարընը էշմարիֆթ ճիվարընտաքի արամկահա կէօնտէրմիշ սրը։

ԼՕՆՏՐԱ.—Ալընան պիր թէլէկրաֆնամէյ Պօէրլէրին ճէյմսթաուն չէհրինի եէնիսէն զապթ իթմիշ օլուուդարը պիրսիրիլմիշ սրը։

ԲԱՐԻԶ.—Թրանսվալ սէֆիրի Տր. Լէյտա՝ պու սապահ պուրայա մուվասէլէթ իթմիշ սրը։ Պու սէյլահաթլէն նէ մաղսէտէ միւսթէֆէնի օլարզը մաւլիմ տէյիլ սրը։

ԲԷՅԹՍՊՈՒՐԿ.—«Նովոյէ Վրէմիա» զազէթասընդն Վլասիվօսթօքան իսթիսպար իթտիյինէ կէօրէ, պիր ճաքնա զազէթասընդն պէյանընճա Գօրչաուա իզթիշաղ վուգուս պուլմըշ սրը։ Իատէյի էյն ու սապայը զմնընտա Գօրչա ասքէրի սէվգ օլընմըշ սրը։

ԲԱՐԻԶ.— Պու կիւն բէյսի հիւքիւմէթ հազրէթլէրինին թահթը բիւեսէթինտէ ինիգաս իսէն մէճլիսը վիւքէլաուա վիլսէէթ իսարէ մէճլիսը իսարէսինտէ Ամերիկայի էմրինտէ մէճլիսը սրհրիյճէ գարար վերիլմէսի իւզերինէ, Գոնսրուանդն ասնրա քէնտուսինճէ վերիլէճէք սրը։

Վէրիլէճէք բուսասթնամէլէրտէն մատէրին նէվ ու ճինսինէ կէօրէ հատտը էսղէր՝ պէշ վէ հատտը էվսաթ՝ օն վէ հատտը ադամ՝ օնպէշ տրիրն օլմադ իւզրէ խարճ տրընճաճաղ սրը։

Մարտ 18.— Թէհարրի բուսասթնամէսի թալէպ իտուպ սա արզուհալընն թարիխը դապուլընտան իսթիսպարէն, ալթը այ միւտտէթ թաագիպ իթմէյէնլէրին իսպարէ հաճէթ գալմադըզն արզուհալարը հիւքիւմեզ սատ օլունճաղը կիպի, հէր պիր մուամէլէսի իթմամ իտիլէն բուսասթնամէյի նէզարէթ վէ կա վիլայէթ թարաֆընտան վուգուպ

Գ Ի Ս Ա Կ
Մաքսոր-Ինոնի պտնական օրէրա
ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Առաքել էֆ. Դաքրիէլեանի սեռեակը
ՄԷՐՁԱՆՑԵԱԼՔԶ ԹԱՆ, Թիվ 10
Գին 5 դահ.

ՁՈՒՄԱԱ ԷՐԹԵԱԻ ԿԷՍԿԻՆԻ

Եարբն լիմանրմրզուան հարաքէթ խաէէք վաքօրար իւէ սէվգ օլնանաձ բօսթալար։

ՐՕՄԱՆԻԱ. — Բէօսթէնճէ (Բօսանիա) Իթալիա վէ Ֆրանսասան մասա Եվրօբա։

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԿՍՈՒՄԷ. — Շիլէ, Բէֆ-կէն, Էրէյլի, Պարը սինահ, Գօղ-լու, Զոնկուլտաղ, Պարթին, Զա-ֆրանպօլու)։

ՄԱՐՄԱՐԱ. — Թէքիր սաղը, Էրսէք, Միւրթիթէթ, Մարմարա, Կանօս, Խուրէ, Փաչա լիմանը, Էկինլիք։

» Բրսան, Գանարմա (Պալըքէսէր, Միհալիճ, Քիրմասթի)։

ՁՈՆ ՄԱԿՏՈՎԱԼ. — Գալէի Սուլթա-թանիյէ, Բրէվէզէ, Սարանտող, (Եանեա, Էրկէրի, Ֆիլյաթ) Հան-ա, Բէսմօ, Դանտիա։

ՆԷՄՁԷ. — Իսէպօլու (Գոնթէմունի) Սամսուն (Թոդաս, Ամասիա, Սը-վաս, Մէզրզիֆոն, Զորում, Զիլէ) Կիրէսոն (Գարա հիսարը չարշի) Տրաբզոն (Կիւմիշ խանէ, Արաչ-կիր, Էկին, Էրզինճան, Բէյբուրթ, Պայբուրտ, Էրզրում, Վան, Մուշ) Պիթլիս, Սըղերտ) Բիղէ, Պաթզամ (Կավկասիա, Թիւրքիստան, Աֆ-ղանիսթան, Անէմիսթան) Բօսֆի։

ՆԷՄՁԷ. — Բէօսթէնճէ (Բօսանիա) Վար-նա, Պուրկաս։

» Բրէվէզա, Սալոնիկ, Սանանտող. (Եանեա, Էրկէրի, Ֆիլյաթ). Տէ-բրան, Շէնկին (Ռէշատրա) Հանեա, Բէսմօ, Դանտիա։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ, — Կէլիպօլու, Գալէի Սուլ-թանիյէ, Միտիլլու, Այվալըք, Խա-ռէմիա Իզմիր, Սաղըզ։ Հանեա, Բէսմօ, Դանտիա։

ԿԻՒՐՁԻ. — Կէլիպոլի, Գալէի Սուլ-թանիյէ, Միտիլլի, Օէմէր, Էրթէմիզ Այվալըք, Մուղլա, Բիլմար, ավ-տեթեան Պոզնա Առասը։

ԹՈՒՍԻԱ. — Գալաի Սուլթանիյէ, Մի-տիլլի, Իզմիր, Սաղըզ։ Թարա-պուլս, Շամ, (Թարպ. Շամ, Հա, մա, Համաս) Պէրութ (Ա.քքէ, Շարը Պաղտատ, Պասրա) Եաֆա (Գուսատ Շէրիֆ)։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Միւմիկէյն՝ օն պիր սէնէ մուգատ-տէմ, Մէքթէպի Հուգուզը Շահանէտէն պա չահատէրնամէ, խուրուճ իթմիշ, վէ զայրէթ ու խթիգատէթիլէ հէր քէսին հիմնիպ թէվէճճիւ ալէ էմնիյէ-թինի գազանմէ, էրպաղը Նամուս վէ լիյազաթատան վէ պիրինճի ոլնըգի տա-վա վէքիլէրինատն մանանուք պիր զաթ ալը։

Բէնափէրի՝ հէր նէվ Շէրի, Հա-զրզ, Ճէզա վէ Թիֆարէթի տավ-ալարընը տէրէօճատ իտէր։

Պիր մէպալը մալիամ մուգատալինատ ալթը Ֆայրզ վէ սէնէլիք ատօնէ գնայ վէ գէնալու իյէր։

Տավալարը հազգրնատա մէճմանէն մնալիամաթ տրմազ փոթէնէնէրի պէյա-նը, բէյ վէ իթալը մալիամատաղ գա-չընաղ։ Էրքէք տավալարատան քէչին իւճրէթ ալմասրը կինի, բէք չօգա-ըընատա սուչէն թէսվիրէատ գուսուր էդէնէ։ Սապարտիր տասթ 2—6ետ վէ ազչատիրը տասի 9—14է գատար եազրբասէնէօնատ պուրունուր։

Իտարէխանէսի՝ Պալը Սէլի ճատ-ատէսինատ Մուսու խանընատա 6 վէ 9 նու-մէրօլը օտալար սրը։

)(52)(

ԹԵՐԹՕՆ ՄԱՆԶՈՒՄԻԻ ԷՖԲԵԱՐԻ

ԿԻ ՏԸ ՍՕԲԱՍԱՆ

ԿԵԱՆՔ ՄԸ

Ցանկարծ, երկայն ճամբէ մը անցնելով, երկրագործատան մը դիմաց, ճամբուն ծայրը, որոնք ծառի մը կապուած էին՝ և անմիջապէս ճանչցան զանոնք։ Ժիլպերթին և Ժիլբերտին ձիերն էին։ Առանձնութիւնը սկսած էր ծանր գալ իրեն։ զաղդաւոր էր որ այս անակնկալ հանդիպումը կոմսենարդ և ձիուն գնացքը փութացուց։

Երբ երկու համբերատար կենդանիներուն քով հասաւ, որոնք այն հեռաւոր հանգստարանին ընտանի կը թուէին, աղաղակեց, բայց պատասխան չառաւ։

Կնկան ձեռնոց մը և երկու մարակներ մնացած էին կոխուած դալարի-քին վրայ։ Ուրեմն անոնք հոն նստած էին, յետոյ, իրենց ձիերը ձգելով հեռացած։

Էն պա վէ նէֆիս խրէքտէն մանուշ ՊԱՖԻՍ վէ ՍՈՒՖԻՆՃ քեազրատարը հալնրզ սիկարա մէրազլրարընը ինմ-նուն էսէպիլիր։ Պոմ քնազրատարը Քեվքեչատ միէսմէրիյէթի մուգալիսլէ-ռինին արթմասրնա ճէպէպ օլմըշ օլոր-ղընատան, գարագլարընի տէրուենինատէքի «էֆիր մէհրինէ վէ ամանէթի ֆարզգամը սայիսէյէ տիգգամի օլմասը թավէյէ լընրը։

49—54

ՆԱՏԻՐ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ
Բէրա, Մէյ-Փուլլ, Կալրա
Սէրայ ԱԽ, Թ- 255.

—o—

ՄԻՍՅՈ ԱՄԱՌՈՒԱՆ
ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՀԱՄԱՐ

6	հատ Գապինէ պատկիր	30
6	» Վիզիթ »	20
12	» Մինեան »	15

Վեց հատ գապինէ պատ-կիր առնել տուող մը 50 ղրշ. ևս վճարելով կունայ 40×50 մեծութեամբ «ակրանտիզը-ման» մը ունենալ։

ՆԱՏԻՐ լուսանկարչատունը իր չմեռած գործերուն գեղեց-կութեան համար ու Եւրոպին. զանազան լուսանկարչական մրցումներու մէջ բազմաթիւ միտալներու արժանացած և ԼԱՒ ու ԱԺԱՆ գործ չմնալու մէջ ԱՆՄՐՑԵԼԻ մրցակ հասիկ հաստատութիւն մը եղած է քաղաքիս մէջ։

2—24

Նախկրնոր-Ռեան ամբողջ գասարիոց
համակերպն գրոնրեմբ
ՆՈՐ ԳՈԼՈՒՅ
Գիրք աշակերտին
Լոյս տեսան Ա. Բ. Գ. պրակները
Մասնաւոր տակ են Դ. Ե. »
Ամբողջ գործը պիտի բաղկանայ
10 պրակէ
Բաժանորդագին 25 ղրուշ
Դիմել՝ Սիրքէճի, Խօրասանճեան Խան
Գրատունատակ Մնասա Դաւթեան։

Գաղթական էֆէնտիի բազմաթիւ օգ-տակար ու գործնական հրատարակու-թիւններու վրայ ուշադրանալով, այս վեր-ջինն ալ կը դնուած է անուշադրութեան մեծ պակաս մը լրացնել դպրոցական գրքերու շարքին մէջ։ Վասն զի ինչ «Նոր Գպրոցաց» ուսուցչաց կրնան իր արժանի ընդունելութիւնը պիտի գտնէ։

ԵՐՈՒՍԻ ՊԷՏ ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒԿԱՖՖԱԳԻՅԷԹ

Էսկի վէ եէնի պէյ սօղուգլըղը վէ անքն Ալէխիմ Նէշիճէլէրի հագգընատա 25 սէնէտէն պէրու իճրա օլունան Թէճ-բիւմիլէր նէթիճէսի օլմագ իւզրէ Թա-բրաքը ամիսանէնէն իտմալ օլունան «Դարսիալ Տօքթօր Զիա»տան իսթի-մալ իտիպ չիքա պուլան բէք չօք զէ-վաթ Թարաքընանէնէնատագ պու-լէնարզ վէ գէնիքը գարսիալ Էշրաֆ բասան ճէլալ Կարիէն պու կիսի էավի-յէյի խուսուսիյէյ գաթ էնտէր գաթ ֆայիդ վէ միւթէճան իտուէկինատէն կէ-րէք սէնի պայլամը։ վէ կերէք սէնէն-լերէ էսկիմիշ պէյ սօղուգլըղընը պիր տառա Թէկմիլէք վէ իճրար եօլ մէ-ծանէ։ վէ ճիւմրթաքարա հիշ զարար վէրմէմէք իւզրէ գաթէնէթէշվիյէ էյլէ-տիյինատէն միւնթէրէմ էշալիմիզի պիր Թագրմ չարլաթայլըգլարընա իգֆալ վէ իզրար իտէն իլանլարա ալատամամալա-ըընը խալիգանէ Թավսիյէ իտէրիմ։ պիր գուսուսը կասպաթա քեաֆի տիր։

Ուսմամի աէլուսը, Ստամպօլատա Ճը-ղալ օղլունատա, Ասըր էշգախանէսի տիր։ Պահճէ-Դարուսըկատա Բիւյիւք-քանի Միսքճեան էշգախանէսի իլէ պայլճա էշգա տէրօլայրընատա վէ էշգախանէլէր-տէ սատրլրը։

ԳՈՒԻԹՈՒՍ 15 ՂՐՇ. ՏՐՐ.

Թարգմանի Թարգմանվէ բէրաքէնատ արբարը գապալ օլունուպ սիրաթը միւմիսինէ իլէ կէնատէրիլիր։

Էշգախը Ս. ԳՕԼՕՂԼԵԱՆ
4—20

Ի Լ Ա Ն

Իսնիկիատան Թրաչ Հասան Աղա մահալլէթինատ Ծօրաղ սօղաղընատա մէր-հում պայ պէյի Ահմէտ պէյին իւչ պայ իսանէսի սահլրզ օլարզընատան մէղքիւր մահալլէատէքի պագգալ միւ-ըանճասի Ցրնան։

ՄՈՒՍԻԳԻ ՄԷՐԱԳԼԵԼԱՐԸՆԱ

Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսի էվ-բաղ գալէմը խուլեֆաբատան Հասան Թահսին էֆէնտի իլէ Նօթա վէ ֆէնիի մուսիգի մոգալլիմի Զուլֆիսան Գրի-գոր էֆէնտիլէր Թարաքնատան հէր օր ալէշ կէնատէ պիր մինիմաղամէն նէշր իսթիմէքտէ օլան էղնարը մուսիգի հա-խսու յիւնէթէզրպ չարզը վէ գանթօ օսթասընընը իլինճի ֆօրմասը նէշր ի-տիլմիշ տիր։ Պիրէրթիմէ էտինմէյէրիզ նի հալէսքեարանը մուսիգիյէ Թավսիյ իտէրիզ։

Մահալը ֆիրուսիթի Պապը Ալի ճատ-ատէքինատ 22 նումէրօլու Իսթանպօլ քիւրուլանէսի, Մէրճանատա սայը Եալա էֆէնտի վէ Էսկի Զապիթիէ ճատրէսինատ Սէֆա Ֆօնօգրաֆիանէ-սիյէ գարի մանէլէր տիր։

Հրատարակեալ
ՓԻԼԻՍՈՓՈՍԱՅԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒ
Հոգեբանական Վէպ
Հեղինակ Բօլ Պուրժէ
Թարգմանեց Ովանէս Զէֆրէ-Սարաֆ
Գին 6 ղրուշ
340 Էջ ատասնալ

Վասն զի՝ որ այսքան դիւրա-մատչելի գնով համակրելի Թարգման-չին այդ հրատարակութիւնը ընթերցող հասարակութեան կողմէ արժանի ըն-դունելութիւն պիտի գտնէ, որու հա-մար հեղինակին և Թարգմանչին ա-նունները նշդէն դրաւականներ են։

ՈՒԷՍԴԸՐՈՆ

ԲԱՐԵԱՄԵՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱԲԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸՑԵԼ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ
1851ՏԻ ԹԻԼՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ
ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՅԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան զիյանալարընը մէճմուի	Էսկ. լիրա	6,000,000
Մէլճուա ազչէ վէ հասրլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն Թէէսիյէ օլունմուշ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէսինին միւտիրի ուսմանիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Իսթանպոլ, Պահճէ Դարբ, Ամանիատի Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաշրալարընա իշկիւրար վէ միւթէպէր ահէնթէլէր արանրլրագատա տրը

ԻՄՈՒՐ. — Շէհրիմիզդէ էն մասպուրֆ Ֆրանսրզ վէ Ամէրիկա գումանպալա-ընն սէրմայէսի հասալաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուզը հայէտ Ուէսթերընի 125 % տիր։ Իմէթ պու հագիգաթ Ուէսթերընի բրագիպէրինէ Թէքէվվիւզ իթ-թիրմէյէ էն պէօվիւք Թէէմինաթ տրը։

ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ = SALIBORINE

ԷՇՂԱՆԸ ՎԱՍԻԼԱՔԻ ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍ ՊԱԼԱՆ Թարաքինատան Թէրթիպ օլունմրշտրը
ՄԷՃԷԼԻՍԸ ՍԸՇՇԻԷՒ ՈՒՄՈՒՄԷՅԷՒ ՇԱՀԱՆԷՆԻՆ ՐՈՒԽՍԱՔԸՆԸ ՀԱՒԱՁ ՏԻՐ
Մէշրուր պուֆէօրլար Բարֆէնատան Բանէն վէ Բուսուքէ օլունմշ տրը

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) տէնիլէն Թազ՝ ուէֆէրլրէն Եէբէլի տրը։ էսէտէքէ եալընզ բար-մագլարընի արաքնատա հասրլ օլան ֆէնա գօղուլու հարբշգան մատսէլէրինի, իւֆիսնէքի, բեյլիք վէ գաչընմալարընը սէֆի իյլէր։ Պունատան պաշգա, բար-մագլար արաքնատա նասրը վէ նասրլրաչմշ տէրիլէրի չրդարը, սէրպէսթէճ կէզիլէպիլիր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) գօմթագ արընատա վէ սաիր գապալը մահալլէքտէքի բի-ճէքէրի՝ գօգուլարը լէքիքէրէրի յէ գաշընմալարը սապի գաթի սուրէթատ սէֆի իյլէր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ)ի գուլանմալար՝ ուէֆէլրը Բէբէրի քէսմէյէն հասէսինի Թատիգ իթմէքտէ տիրլէր։

Սուրէթի խթիմալի գէտիճնէն տէրունինատէքի Թարիֆատան անլարընը։

Ուսմամ սէքօսը Ֆիլադէլֆիա 55 նումէրօլու Վասկէքի Թօսրիսէ էշ-գախանէսի վէ պայլճա էշգախանէլէրինէ, էկա տէքօլարընատա վէ Պոն Մարչէ սէ գումուսու 5 (սէնտ) ղրուշա, Թաշրա էշգախանէլէրինատ վէ էշգա սէրօ-լարընատա 6 (ալթը) ղրուշա սատրընատրա տրը։

Թաշրատանան 6 ղրուշդ բօսթա բուլուշ կէօնատէրէնէ պիր զուսթա ՍԱԼԻ-ՊՕՐԻՆ կէօնատէրիլիր։

ԲԱՐԻՁ ՍԷՐԳԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ
1900
ՍԱՏԷ, ՄԷԹԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՑԻՑ
ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԷՃՈՒՐ ՏԻՊԻՃ ՄԱՔԻՆԱՍԸ
ՆԻՒ-ՀՕՄ

Մէղքիւր Սէրկիի Ուսումիսինատ Ֆիլ-քեաֆթէրը, HORS CONCOUR
բէկզպէսիպէ գազանմրշ տրը։

Էն ուֆագ թէէքրրուաթընա գատար էմալինա թէվէֆֆիւզ իտէր
Թիւրքիա իշիւն ԷԿԵԱՆԷ ահէնթասը Ց. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ Էվլատարը
Մէրջէզի ֆիրուսիթը Սթամպօլատա, Պահճէ Դարբուսընատա, Համիտիյէ ճատատէսի, Ն՝ 7 Թրամուէյ խաթթը իւզէրինատ
ՇԻՒՊԷԼԷՐ Իզմիրատ, Սմիւրնատ, Աֆիոն Դարահիսարատա վէ սաիրէ Թամիր վէ էրզէթմէսի մէճճանէն տիր

ՏՈՒԱՐԱՆ
ՍԱՐԲԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճատատէսի, 38

Ճշդութիւն, մաքրութիւն եւ արագութիւն նշանաբանն են Սարբեան եւ Ընկ. Տարաանի։

Սարբեան եւ Ընկ. Տարանը կը նպատակ դնէ բարգաւաճ ՆՈՐ սատերով Թուրքերէն ֆ հայերէն, Ֆրանսերէն, Յունարէն և այլ լեզուով Գիրքեր, Հ Նդէսներ, Լրագրեր և Տետրակներ։

Սարբեան եւ Ընկ. Տարանը կը տրպուտէ վաճառականական հաշուեցոյցեր, նամակագրական թուղթեր, հաշուցներ, հաշուանց եաց տրպիրագրեր, Ռոմներ, այցեքարտներ, մանազդեր եայլն եայլն։

Սարբեան եւ Ընկ. Տարանը ուղղակի կը Թղթակցի գաւառներու հետ ապագրական քաջագործութեան համար և գիրքերու տպագրութեան արտօնութիւնները ալ Մէարիֆէն առնել կ'ստանձնէ։

Տարանս դիմող բոլոր յանախորդք գոհ կը մնան։

ԵԷՆԻ ԻՏԱՐԷԽԱՆԷ

Իսթանպոլատա, Մագասուրէյ խանընտա Նումէրօ 7

Էմլաք վէ արազի պէյ ու չիրատ վէ ինթիգալ վէ թէվսիիրինթիգալ վէ ֆէ-բրազ վէ զայէն սէնէտ իրարաք վէ վէրկի վէ սայիրէ վէ սիկուրթա իլէ պիլնասան իգրազ վէ խթիգրազ մուա-մէլաթընա թէվասսութ խուսուսաթընը էնճիյէթ վէ թէսկիլաթը թամամէ իլէ տագիլդէի սգիսէէրինատ ազ պիր միւա-սէթի զարֆընատա իգրա իտիճէյինատէն սահապը մէգաիիհին կէրէք թարատատ վէ կէրէք տէր սատատէթատ սապգ իս-թանպօլատա սէբէթի խանընդա վէ էլէվէֆ պարզ քազարընատա Մագասու-տիյէ խանընտա եէսի Նումէրօլու. եա-զըխանէի սահիդիյէ կէրէք պիղգաթ վէ էկերէք պա թաքերրաք միւրաճաաթ պուլուրմաքարը իլան օլունուր։

30—30 ԱԼԻԲԱՆՏՐ

ՏՕՔԹՕՐ ՁՕՊԱՆՕՂԼՈՒ

Մուսիկէյի փնարատ միւտուէթը մէտիսէ էմրաղը տասիսիէ վէ սասալոա եէ քէսալի իսիթիսա իլէյտուպ սարաֆէ ըստաղմօս, իսթէրիք, եարբմ պաշ ալ-ըրը, նիւրվիլ, ուլդուսուլուգ, ուլ-գուտա կէկլինէք, չօճուգլարին իտրար թուսթամամալարը վէ էնվահ մինիրխաս-թալրդալարընը էլէկիրիք իլէ թէտավի իյլէսիյի կիպի միտէ սուլարը, վէ միտէ սուլյունին գրթմասը վէ էքսիրմէսի, պաղըրսագ, գալպ, ագ վէ գարաճիյէր վէ պիէնիմիդ էմրազը տասիսիէի սարրդէի ֆէէնը թէնպրդն էն սոն քէչիթ-աթը իւզրէ հէր կիսն սասարատան էօյ-լէնէ գատար իստանպօլատա օգճիլէր պաչընատա (Պայազիտ) վէ ուզուն չար-չուատա (Մէքթիպ) էշգախանէլէրինատ վէ էօյլէսէն սոնրա, ոէէ օղլու ճատատէի քէպիրատ Օսիօն թէֆթրսատա գարչու-սընատա 165 նումէրօլու Մուսայէնէխանէի խուսուսիկինատ միւրասաթ իտէն խասթիճինաը գապալ իյլէր։

Մուսայէնէխանէի խուսուսիէսինատ էէր նէվ թէտավիի էյէքթրիկի վէ էյէքթրիկ պանէսսու մէվճուտ տուր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ ԲԸՊՊԻՅԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷ
ՍԷՐԻՐՆԱԲԸ ՃԻԼՏԻՃԷ
Վէ
ԷՖԷՐԵՆՃԻՃԷ ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ

Ցրոնս Տէրէ վէ Ցրենկ Իսրէլէբրդ
հէրկէրէրի ազայ մոսիսրէբէնիրնէ

ՏՕԳԹ, ՃԷԼԱԼԷՏՏԻՆ ՄՈՒԽԹԱՐ

Ճուսատա էրթէսի	)	կիւնդէրէ սատաթ
Բազար իրթէսի	)	9 տան
Զարչէնպին	)	10½ա գատար

Բէնչէնպին = սատաճատան 6յա գատար
Մալը = սատաթ 7ամէն 10½ա գատար

Իսթանպօլատա, Ճուզալ-օղլուճատա Իրան սէֆարէթխանէսի գուրուկինատ Շէրէֆ էֆ. սօղաղընատաքի 18 նումէրօլը խանընտատ

խասթա դարալ իյլէր

ԻԼԱՆ. — Էրէն քէօյինատ վագը 8 Նէ. Ղէ մուգագամ վէ 579 գրա պիր սրատ պիր թարաֆ Պաղտատ բօգ-թասը ճատատէսի վէ տիկէր թարաֆը Թէքիկ ճատատէսի օլուուգու հայաէ, պու-տէֆա սաթլրզ օլուուգունատան թաէպ օրանպարն մանթպատրգա միւրաճաաթ իթմէթէ։

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Թիւնը։ Կը գիշէր նաեւ Ժիլպէրթին դիւրագգիր ընդդատութիւնները, իր չափազանցուած փաղաքշանքները, և, առնէկ մը ի վեր, այն տեսակ մը երանութիւնը ուր ան կ'ապրէր, և որով կոմսը եղանիկ կը զգար ինքզինքը՝

Զիէն վար իջաւ նորէն, որովհետեւ պէտք էր ծանրապէս խորհիլ, և արագ գնացքը կը խանդարէր իր մտածումները։

Վերջացած առաջին յուզումն ետքը, իր սիրոյը գրեթէ վերստին հանդարտած էր, առանց նախանձի և առանց տարակուսեան, բայց արհամարանքով լեցուած։ Այդուհանդերձ չէր խորհեր Ժիլպէրթին վրայ. անոր որ և է մէկ բանը գինքը չէր զարմացներ. բայց կրնին անգամ մատնուած ըլլալը այս անգամ կոմսէսին, իր բարեկամուհին, զինքը կ'ընդվզեցնէր։ Ամէն մարդ ուրեմն նենգամիտ էր, խաբեբայ և կեղծ։ Եւ աչքերը արցունքով լեցուեցան։

Մարդ երբեմն պատրանքներու վրայ ալ կուլայ ա՛նքան սիրրլթեամբ՝ որքան մահերուն վրայ։

Որոշեց սակայն բան մը չգիտնալ ձեւացնել, իր հոգին դոցել եկող սերերուն դէմ, Բէյնէ և իր ծնողքէն զատ ո՛չ մէկը սիրել այլեւս. և միւսներուն դէմ հանդարտ դէմք մը միայն առնել։

Տոնն մնանին պէս, զանկին վրայ նեռուեցաւ, դարն իր սենեակը տարաւ և անմարդ ժամ մը առանց կանգ առնելու, խեղճին պէս դայլ պագնել սկսաւ։

Ժիլիէնց սիրուն և ժպտուն, հաճելի միտումներով լեցուած, ճաշելու եկաւ։ Հարցուց՝

—Հայրիկն ու մայրիկը չպիտի դան ուրեմն այս տարի։

Ժանն անոր այս սիրունութենէն ա՛նքան հաճոյք զգաց՝ որ անոր գրեթէ ներեց անտառակին յայտնութիւնը։ և յանկարծ բուռն փափաք մը զինքը պաչարած ըլլալով՝ վերատին տեսնելու համար այն երկու էակները զորս կը սիրէր ամէնէն աւելի՝ Բեղէն եւ քը, ամբողջ գիշերը անոնց նամակ գրելով անցուց, որպէս զի արտասանեն իրենց ժամանումը։

Անոնք ծանուցին թէ՝ մայիս 20ին պիտի վերադառնան։ Նոյն առեն ամառուն 7ն էր տակաւին։

Ժանն անոնց սպասեց՝ յարաբուն անհամբերութեան մը մէջ, որովհետեւ բացի իր որդեկան սէրէն, ա՛նքան զգացած էր նոր պէտք մը՝ իր սիրոյը չփչելու ազնիւ արտերու հետ. իրը միամիտ հոգի, խօսակցելու մաքուր մարդոց հետ ցանկ զերծ ըլլալին ամէն դէմ հանդարտ դէմք մը միայն առնել։

Տոնն մնանին պէս, զանկին վրայ նեռուեցաւ, դարն իր սենեակը տարաւ և անմարդ ժամ մը առանց կանգ առնելու, խեղճին պէս դայլ պագնել սկսաւ։

Ժիլիէնց սիրուն և ժպտուն, հաճելի միտումներով լեցուած, ճաշելու եկաւ։ Հարցուց՝

—Հայրիկն ու մայրիկը չպիտի դան ուրեմն այս տարի։

Ժանն անոր այս սիրունութենէն ա՛նքան հաճոյք զգաց՝ որ անոր գրեթէ ներեց անտառակին յայտնութիւնը։ և յանկարծ բուռն փափաք մը զինքը պաչարած ըլլալով՝ վերատին տեսնելու համար այն երկու էակները զորս կը սիրէր ամէնէն աւելի՝ Բեղէն եւ քը, ամբողջ գիշերը անոնց նամակ գրելով անցուց, որպէս զի արտասանեն իրենց ժամանումը։

Անոնք ծանուցին թէ՝ մայիս 20ին պիտի վերադառնան։ Նոյն առեն ամառուն 7ն էր տակաւին։

Ժանն անոնց սպասեց՝ յարաբուն անհամբերութեան մը մէջ, որովհետեւ բացի իր որդեկան սէրէն, ա՛նքան զգացած էր նոր պէտք մը՝ իր սիրոյը չփչելու ազնիւ արտերու հետ. իրը միամիտ հոգի, խօսակցելու մաքուր մարդոց հետ ցանկ զերծ ըլլալին ամէն տեսակ վնասներէ, և որոնց կեանքը, բոլոր գործերը, ու բոլոր մտածումները, ու բոլոր փափաքները միշտ շնաակ ըլլային։

Ինչ որ կը զգար հիմա, տեսակ մը անդադար էր իր խղճին՝ բոլոր այս թմրած խիղճերուն ճիշդ մէջտեղը. և թէպէտեւ յանկարծ սորվեցաւ կեղծել, թէպէտեւ հիրրնակեց կոմսուհին՝ ձեռքը երկնցնելով և չրթունքին վրայ ֆրֆ պիտ մը խաղցնելով, ունայնութեան, արհամարհանքի այս զգացումը սակայն դէպի բոլոր մարդիկը՝ կը զգար որ կը մեծնար և զինքը կը պարուբէր. և ամէն օր չրջակայքին պզտիկ լուրերը իր հոգիին աւելի մեծ թնախոյժութիւնը մը, էակներու նկատմամբ աւելի գարշելի անարգանք մը կը նետէին։

Գաղտնիներու ազիկը ապա մը պիտի ծնէր։ և ամուսնութիւնը տեղի պիտի ունենար։ Մարթէններու սպասուհին, որբուհի մը, յղի էր. տասնրհինգ տարուան պզտիկ դրացուհի մը յղի էր. այլի մը, կաղ և փոքրի խեղճ կին մը, դոր Բռօյի կը կոչէին, իր աղատութիւնը ա՛նքան սոսկալի կ'երեւէր, յղի էր։

Ամէն վայրկեան նոր յղութիւն մը կը կարծէր գտնուիլ, ըլլար անիկնչաչաշտութիւնը աղջկան մը, ամուսնացած և ամուսնիքի մայր դեղջուհի մը և կամ հարուստ ու չարդուած ազարակապետի մը։

Կանանցմա դարունը կը թուէր չարչ ժել ուժերը մարդերուն վրայ։ Եւ Ժանն, որուն մարած զգայարանները չէին չարժիր այլեւս ոչ որուն չարչարուած սիրոյը, զգացական հոգին կը թուէին չարժել միայն գաղջ և արդասաբեր փչումներէն, որ, ոգեւորուած՝ առանց տենչանքներու սակայն, ու հրայրալից կ'երազեր երազներու վրայ միայն, ու, մեկուկ ըլլալով մարմնական ցանկութիւններու, հարաբերակցութիւնէն կը ճանչուէր՝ քնապտոյտ դժկամակութեամբ մը լեցուած։

Տարբեր սեռէ էակներու իրարամօտենալը զինքը կը զարմացնէր հիմա հակաբնական բանի մը պէս. և, եթէ Ժիլպէրթին դէմ կը բարկանար, ասիկա ա՛չ թէ իր ամուսինը իրմէ առած ըլլալուն համար էր՝ այլ միեւնոյն պարագայով անոր եւս խլնալն էր այս տիեզերական տիղմին մէջ։

(Շարունակելի)